OKTOBER 2021
RINGERIKE KOMMUNE

UTVIKLING AV PETERSØYA I HØNEFOSS

COWI

ADRESSE COWI AS
Hvervenmoveien 45
3511 Hønefoss
TLF +47 02694
WWW cowi.no

OKTOBER 2021
RINGERIKE KOMMUNE

UTVIKLING AV PETERSØYA I HØNEFOSS

SAMLERAPPORT

OPPDRAGSNR. DOKUMENTNR.

A230594

VERSJON	UTGIVELSESDATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET	KONTROLLERT	GODKJENT
1	15.10.2021	Mulighetsstudie	KHRE, MACH, SAHS	DOSK, FRB, MEHG	SAHS
2	15.10.2021	Mulighetsstudie	KHRE	MACH	KHRE, MACH

INNHOLD

1	Innledning	7
1.1	Organisering	8
2	Bakgrunn	9
2.1	"Verbalforslaget"	9
2.2	Bærekraft	9
2.3	Byplanen	10
3	Kunnskapsgrunnlag	12
3.1	Geoteknikk	12
3.2	Flom	13
3.3	Naturmangfold	15
4	Medvirkning	19
5	Hovedtema fra "verbalforslaget"	22
5.1	Åpning av kanal	22
5.2	Svømmebasseng	23
5.3	Gang-/sykkelbru	24
5.4	Drift, serveringsmuligheter, toaletter og liknende	27
5.5	Grunnundersøkelser	28
5.6	Arkitektkonkurranse for bru	28
6	Skisseforslag	30
6.1	Mål og konsept	30
6.2	Løsninger	36
7	Gjennomføring	51
7.1	Kostnader	51
7.2	Organisering	58
8	Vedlegg	60

1 Innledning

Petersøya ligger i Storelva i Hønefoss. Det er en halvøy som i dag brukes som et lokalt friluftsområde. Ringerike kommune vil nå sette rammer for utvikling av Petersøya, som sikrer de grønne verdiene samtidig som området utvikles til et attraktivt område for lek, rekreasjon og stimulerer til fysisk aktivitet.

Kommunestyret har bedt om at det legges fram ei sak som utforsker mulig utvikling av Petersøya. Denne rapporten oppsummerer arbeidet som er gjort, og den er utarbeidet som et underlag for kommunens beslutning om videre utvikling av Petersøya.

Geotekniske forhold og naturmangfold er kartlagt i forbindelse med prosjektet. Egne fagrapporter for disse temaene følger som vedlegg. Dette er viktige deler av kunnskapsgrunnlaget for prosjektet, som er nærmere beskrevet i kapittel 3.

Det er gjennomført en bred medvirkningsprosess for å få frem forslag og ideer. Medvirkningsprosessen er oppsummert i en egen rapport, som følger som vedlegg. Hovedtrekkene i medvirkningsrapporten er gjengitt og kommentert i kapittel 4 i samlerapporten.

I Områderegulering Hønefoss («byplanen»), vedtatt 5.9.2019 er det meste av Petersøya avsatt til et grønt friområde. Kantsonene er regulert til naturområde. I byplanen er det lagt vekt på å legge til rette for muligheter til å knytte elva og byen sammen gjennom økt tilgjengelighet og flere aktiviteter ved fossen og langs elvene. Elverommet må være tilgjengelig for alle, og det bør tilrettelegges for ferdsel og opphold langs elva.

Forslag til utvikling av Petersøya er presentert i form av en ideskisse (vedlegg) og omtalt i kapittel 6 Skisseforslag og kapittel 7 Gjennomføring. Petersøya egner seg for hverdagsaktivitet, rekreasjon og uorganisert fysisk aktivitet. Forslaget er basert på to forutsetninger; 1) å sikre grønne verdier og 2) legge til rette for uorganisert aktivitet.

I medvirkningsprosessen har vi fremholdt at hensikten med prosjektet er å få frem meninger, ideer og forslag. Hva som skjer videre, blir det opp til kommunestyret å bestemme.

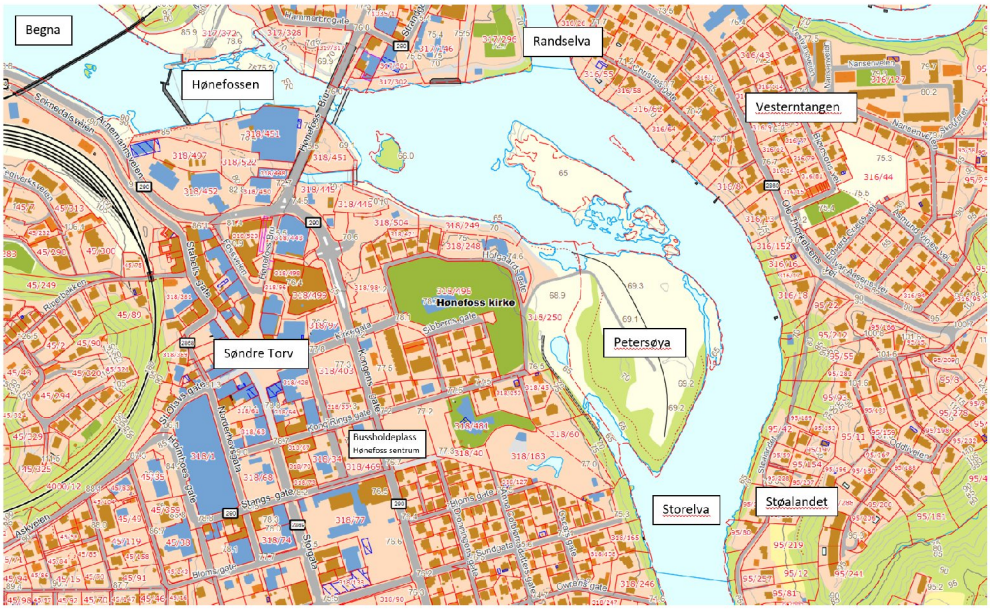

Figur 1: Lokalisering av Petersøya, et sentrumsnært grøntområde i Hønefoss.

1.1 Organisering

Arbeidet er gjennomført som et prosjekt med Metin Rashid fra Ringerike kommune, Sektor for Strategi og Utvikling, som prosjektleder.

Arbeidet har vært styrt av en administrativ styringsgruppe bestående av Herming Herdlevær, Knut Kjennerud og Inger Kammerud.

COWI AS er engasjert av Ringerike kommune som utførende konsulent for arbeidet, med Ståle Hansteen som oppdragsansvarlig.

Prosjektet har hatt et arbeidsutvalg bestående av Metin Rashid fra Ringerike kommune, oppdragsleder Ståle Hansteen og landskapsarkitektene Kristina Hjohlman Reed og Margit Vinjerui Christenson fra COWI AS. Knut Kjennerud og Inger Kammerud fra styringsgruppen har deltatt i arbeidsgruppens møter.

Arbeidsutvalget har trukket inn flere fagpersoner fra kommunen og COWI etter behov, og ByLab har blitt brukt aktivt som arena for medvirkning i forbindelse med prosjektet.

2 Bakgrunn

2.1 "Verbalforslaget"

I forbindelse med budsjettprosessen i desember 2020, ble følgende vedtatt:

> *Det legges frem en sak i løpet av 2021 som belyser muligheter for utvikling av Petersøya. Åpen kanal, svømmebasseng og gang/sykkel bro som knytter Vesterntangen til sentrum byen vurderes som en del av dette. Det vurderes om drift, serveringsmuligheter, toaletter og liknende kan utføres av private. Det igangsettes arbeid med grunnundersøkelser og igangsettelse av en arkitektkonkurranse for bro over Petersøya. Det øremerkes 1 million kroner til arbeidet fra budsjettposten byutvikling.*

Forslaget som ble vedtatt var framsatt som et såkalt verbalforslag. Dette vedtaket er det konkrete utgangspunktet for prosjektet. Kapittel 5 beskriver hvordan de enkelte temaene i vedtaket er fulgt opp.

2.2 Bærekraft

I kommuneplanarbeidet har Ringerike kommune valgt ut ni av FNs bærekraftmål som fokusområder. Prosjektet på Petersøya vil særlig ha relevans for disse bærekraftmålene:

Figur 2: Ringerikes utvalgte bærekraftmål

- 3 - Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.
- 10 - Mindre ulikhet: Redusere ulikhet i og mellom land
- 11 - Bærekraftige byer og lokalsamfunn: Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige
- 13 - Stoppe klimaendringene: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem
- 15 - Livet på land: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold
- 17 - Samarbeid for å nå målene: Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

2.3 Byplanen

I byplanen er det lagt vekt på å legge til rette for muligheter til å knytte elva og byen sammen gjennom økt tilgjengelighet og flere aktiviteter ved fossen og langs elvene. Ny bebyggelse skal ikke vende ryggen til elva, og elverommet må være tilgjengelig for alle. Det bør tilrettelegges for ferdsel og opphold langs elva.

Det meste av Petersøya er regulert til friområde (felt o_GF4 og o_GF5). Kantsonen er i hovedsak regulert til naturområde (felt GN9, GN10 og GN12).

Over nordre del av Petersøya er det regulert en ny bruforbindelse over elva. I forbindelse med sluttbehandling av "byplanen" (reguleringsplan 431 Områderegulering Hønefoss) vedtok kommunestyret 05.09.2019 at *det foretrekkes en gangbru/sykkelbru over Petersøya*. (sak 124/19, punkt 3).

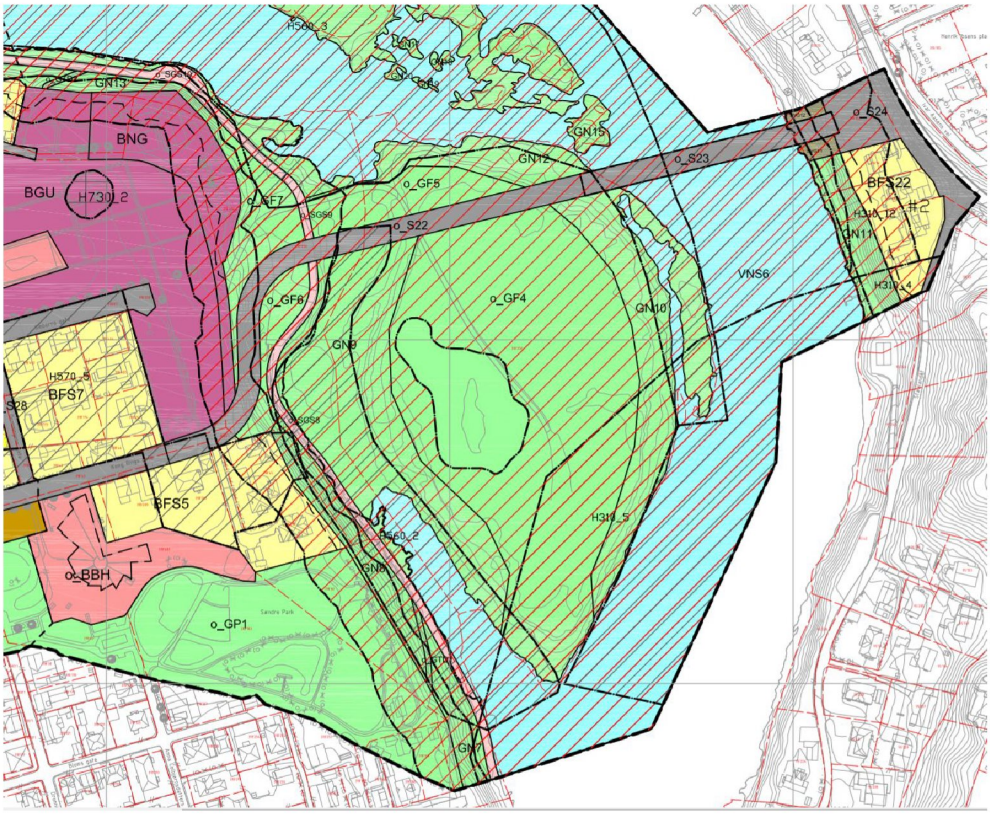

Figur 3: Utsnitt av reguleringsplan 431 Områderegulering for Hønefoss.

For brua over elva stiller byplanen krav om detaljregulering før brua kan bygges.

I naturområdene er det spesielt viktig å ta hensyn til kantvegetasjon langs elva. Friområdene skal være offentlig tilgjengelige grøntanlegg i kombinasjon med eventuell teknisk infrastruktur.

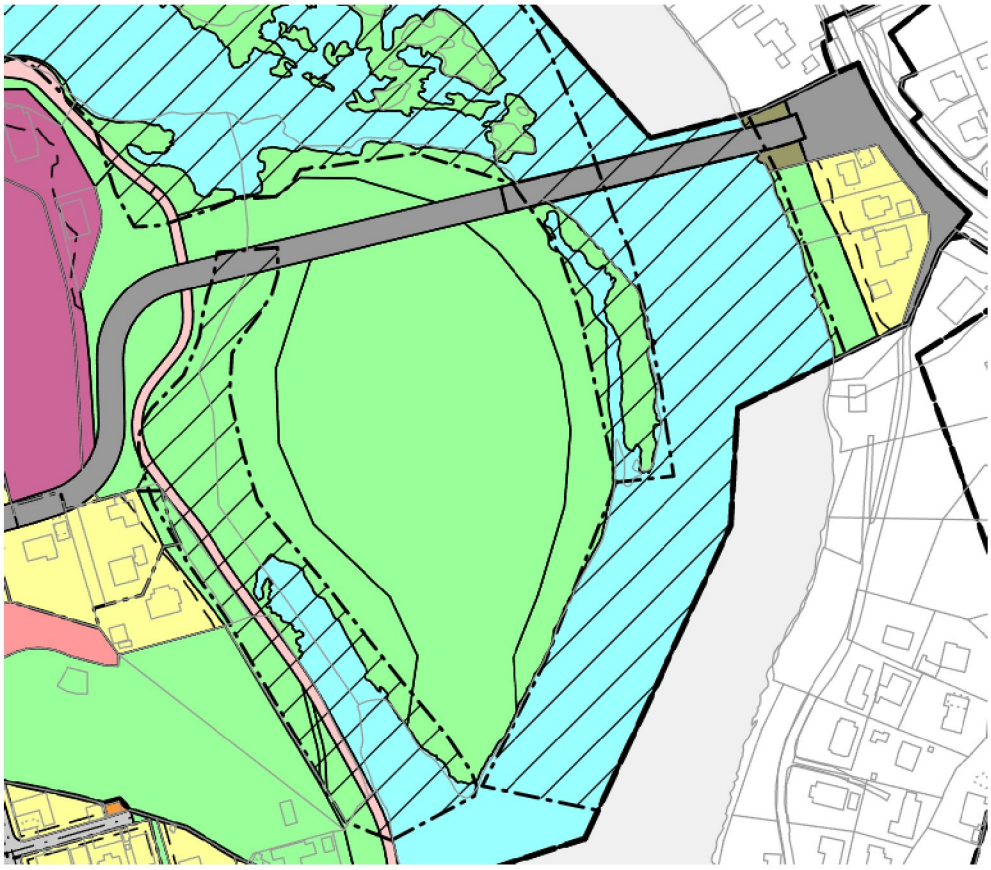

Figur 4: Hensynssoner bevaring naturmiljø vist med svart skravur i "byplanen".

Det er regulert hensynssoner bevaring av naturmiljø (H560_) på alle sider av Petersøya. H560_2 ligger på vestsiden av Petersøya, H560_3 nord for Petersøya og H560_4 øst for Petersøya. Inngrep i terreng og vegetasjon i hensynssonene er ikke tillatt.

Ved detaljregulering eller søknad om nye bruer, opparbeidelse av tursti Elvelangs og andre større tiltak nær vassdragene skal miljørisiko vurderes, og det skal utarbeides miljøoppfølgingsprogram for både anleggsperiode og driftsfase.

3 Kunnskapsgrunnlag

3.1 Geoteknikk

Golder Associates AS har på oppdrag fra Ringerike kommune utarbeidet en geoteknisk prosjektrapport i forbindelse med at det planlegges bru over Storelva ved Petersøya i Hønefoss. Prosjektrapporten belyser spørsmålene:

1 Tilsier grunnforholdene at det er gjennomførbart å bygge en bru?

2 Blir det vesentlig dyrere med hensyn til geotekniske forhold å lage bru dimensjonert også for kollektivtransport og utrykningskjøretøy enn en ren gang- og sykkelveibru?

Konklusjonen er at det er mulig å bygge bru. Med hensyn til de geotekniske forholdene, vil en bru som også er for kollektivtransport og utrykningskjøretøy, ikke bli vesentlig dyrere enn en ren gang- og sykkelbru.

Det er utført stabilitetsanalyser i to kritiske seksjoner. Analysene viser at lokalstabiliteten er god i den vestlige delen av området (Petersøya på vestsiden av Storelva). I den østlige delen av området (på østsiden av Storelva) oppfylles ikke kravet om områdestabilitet i henhold til NVE sine retningslinjer. Grunnen til dette er at det ved tidligere undersøkelser er påtruffet sprøbruddmateriale/kvikkleire i dette området.

Det må utføres tiltak for å oppnå tilfredsstillende stabilitet, for eksempel ved senking av terrenget eller masseutskifting og bruk av lette fyllmasser. Supplerende geotekniske undersøkelser må utføres for å avgrense forekomsten av kvikkleire, og for å gi en bedre beregningsmessig stabilitet i forbindelse med det østlige brukaret.

På grunn av leireforekomster anbefales det at en fremtidig bru fundamenteres på peler. Brua vil da ikke påvirke stabiliteten i skråningen mot Storelva. Det er viktig at stabiliteten vurderes og kontrolleres i byggefasen, da den midlertidig kan medføre dårligere stabilitetsforhold.

Det må utføres supplerende geotekniske undersøkelser der brufundamentene skal plasseres, og der det skal bygges nye veier frem til brua.

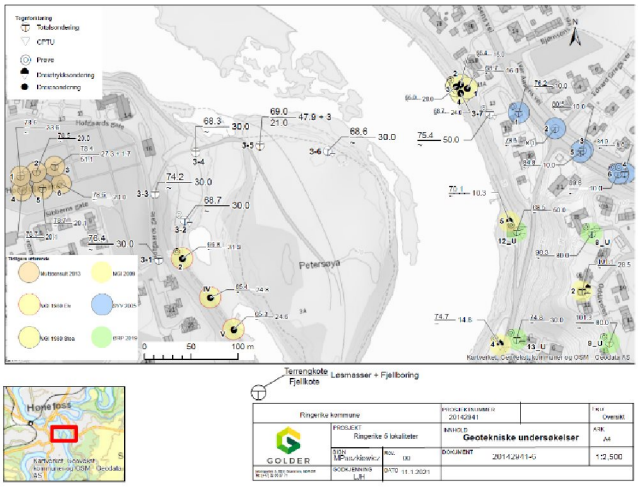

Figur 5: Kart over utførte geotekniske undersøkelser. Kilde: Rapport fra Golder, 7.5.2021

3.2 Flom

NVE utarbeidet i 2003 flomsonekart for den delen av Storelva som går fra Hønefoss sentrum til Busund bru/Sandsætra. Under vises tabeller og kart over hvordan flomsituasjon på Petersøya er vurdert av NVE.

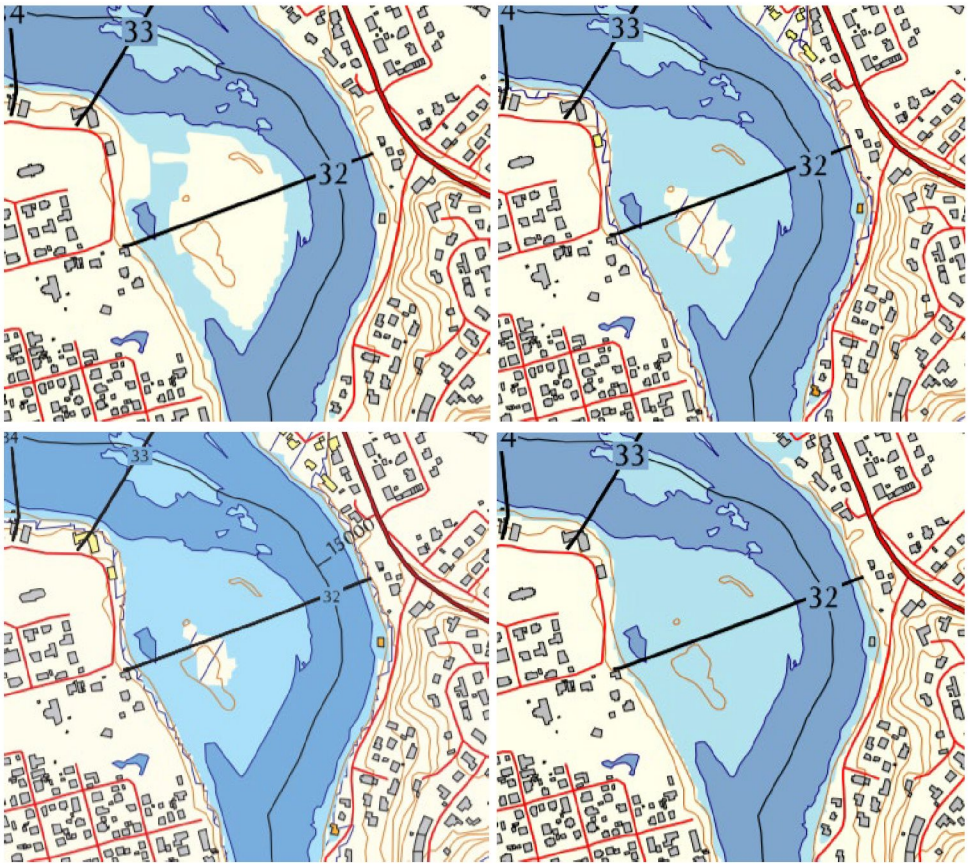

Figur 6: Utsnitt fra NVE sine flomsonekart. 10-årsflom (øverst til venstre), 100-årsflom (øverst til høyre), 200-årsflom (nederst til venstre) og 500-årsflom (nederst til høyre).

I området ved Petersøya (profil 32) er flomhøydene

10-årsflom: 67,9 moh

20-årsflom: 68,2 moh

50-årsflom: 68,5 moh

100-årsflom: 69,4 moh

200-årsflom: 69,7 moh

500-årsflom: 70,1 moh

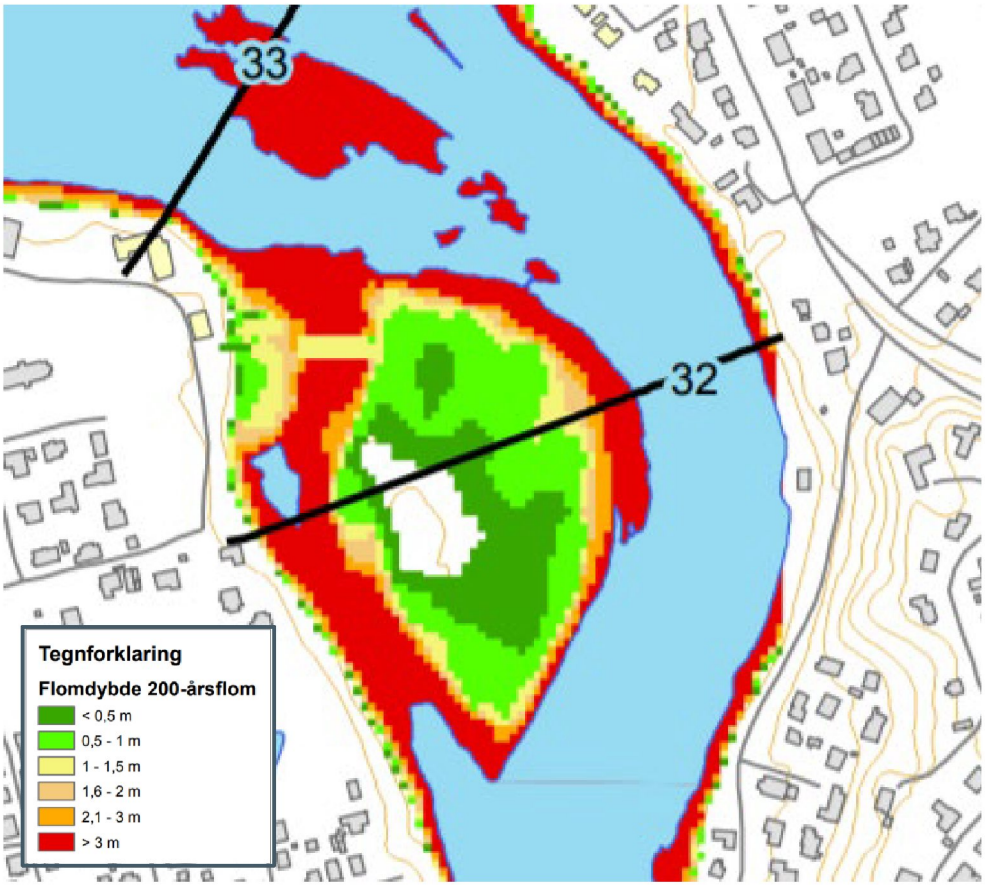

Figur 7: Flomdybder ved 200-årsflom. Kilde: NVE rapport nr. 7/2003.

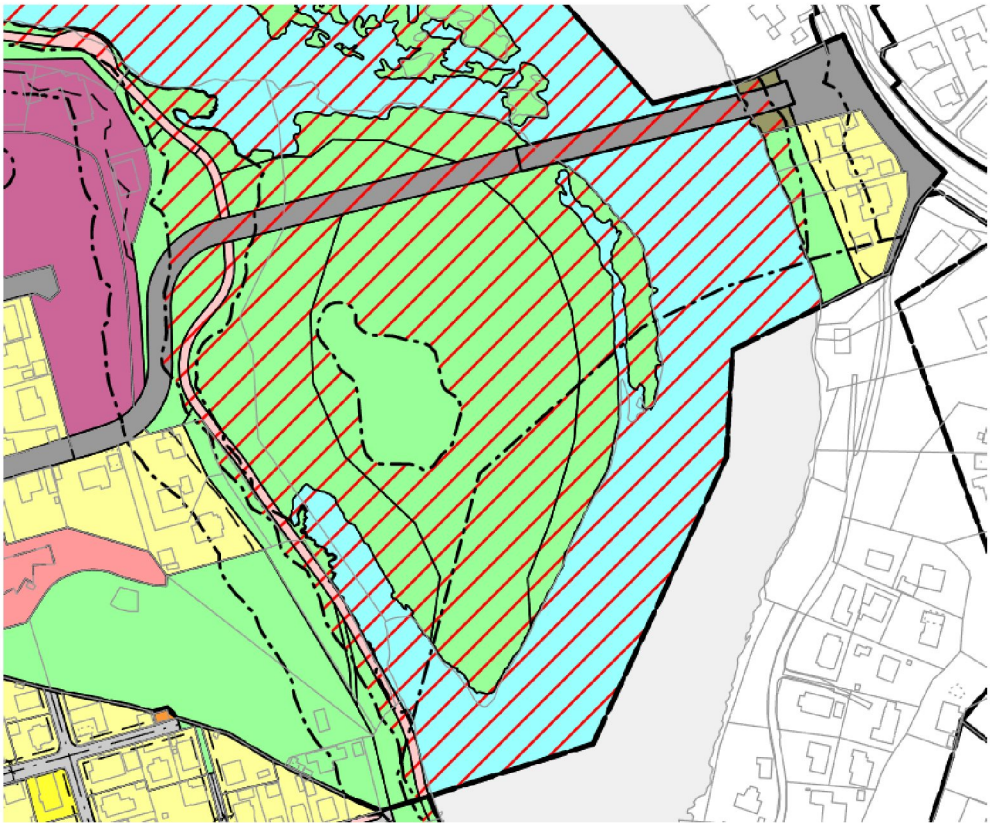

Figur 8: Regulert fareområde flom vist med rød skravur i "byplanen".

3.3 Naturmangfold

COWI AS har kartlagt naturmangfold i planområdet og utarbeidet en egen rapport, "Utvikling av Petersøya i Hønefoss, fagrapport naturmangfold". Det er registrert naturtyper etter DN-handbok 13 og Natur i Noreg (NiN) i planområdet i tillegg til rødlistede arter og fremmede arter. Hovedtrekkene gjengis her. Rapporten følger som vedlegg.

3.3.1 Viktige naturtyper

En naturtype er innen naturforvaltning definert som *ensartet type natur som omfatter alle levende organismer og de miljøfaktorene som virker der, eller spesielle typer naturforekomster som dammer, åkerholmer eller lignende, samt spesielle typer geologiske forekomster* (Naturmangfoldloven, 2009).

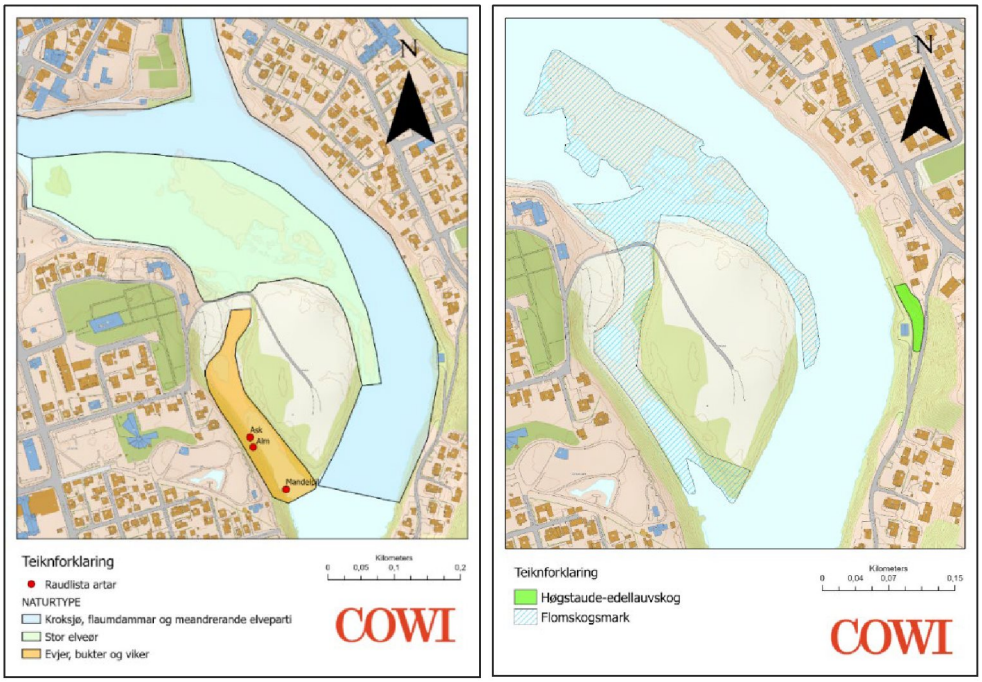

Figur 9: Registrerte naturtyper etter DN-Håndbok 13 (til venstre) og etter Natur i Norge (til høyre).

Figur 9 viser i alt fem registrerte naturtyper. DN-håndbok 13 er den tidligere måten å registrere på. Natur i Norge (NiN) er den nye måten å registrere på. Siden naturtypene som er å finne på Petersøya og Vesterntangen er sårbare eller truet er de anbefalt å bevares.

Flomskogsmark som er registrert rundt store deler av Petersøya er en trua naturtype som er kategorisert som sårbar. Flomskogsmark er skog langs større elver som jevnlig blir satt under vann ved flom, og det er et svært dynamisk miljø med sentral økosystemfunksjon. Skiftende flomløp fører til stedvis sedimentering og erosjon, og det vokser ofte ung skog som må tåle denne variasjonen. Området har verdi som leveområde for vegetasjon, yngleområde for fugl, og som funksjonsområde for fisk og vilt.

Figur 10 Evje mellom Hønefoss sentrum og Petersøya, her sett i juni, da området var flømt over.

Høgstaude-edellauvskog, som ble funnet under befaringen av COWI langs elva på Vesterntangen/Støalandet, er også en trua naturtype som er kategorisert som sårbar. Naturområdet på Vesterntangen vil ikke bli påvirket av planlagt bru, siden brua vil treffe nord for dette arealet.

Kroksjø, flomdammer og meandrerende elveparti finnes her hovedsakelig i form av meandrerende elveparti. Dette er en viktig lokalitet for andefugl om vinteren. I Randselva og ved utløpet til Storelva er det registrert elvemusling, som er en rødlistet art (sårbar).

Stor Elveør finner man nord for Petersøya. En elveør består av sedimentasjonsbanker med stein, grus eller silt, og er utsatt for flom og stor vannføring. Området er registrert som yngleområde for fugleartene dverglo og fiskemåke, som er arter av stor forvaltningsinteresse.

Evjer, bukter og viker er en sjelden naturtype. Vekslingen mellom rennende og stillestående vann gir stor variasjon og grunnlag for et mangfold av arter.

3.3.2 Rødlistede arter

Rødlistede arter: *Artene på Rødlista kjennetegnes gjerne ved at de minker kraftig eller er fåtallige. I tillegg bidrar ofte reduksjon og fragmentering av leveområder til økt risiko for utdøing* (Artsdatabanken, 2021). Dyr, fugler, insekter og planter kan være på rødlista.

Følgende rødlistede arter er registrert: Ask (VU) alm (VU), mandelpil (NT), dverglo (NT) og fiskemåke (NT). Dverglo og fiskemåke er to rødlista fugler som

er knyttet til naturtypene som er registrert på Petersøya, og er av stor forvaltningsinteresse. Funnene er tegnet inn på kartet i figur 8. Fugleartene har ikke fått egne punkt, da de er mer flyktige, og fordi de er knyttet til naturtypene stor elveør og evjer, bukter og viker.

Figur 11: Fra venstre ser man alm, mandelpil, fiskemåke og dverglo. Alle er rødlista arter funnet på eller ved Petersøya.

3.3.3 Fremmede arter

Fremmede arter er arter som opptrer utenfor sitt naturlige utbredelsesområde, det vil si utenfor det området artens naturlige spredningspotensial tilsier at det skal være. Fremmede arter er spredt til nye områder bevisst eller ubevisst ved hjelp av menneskers aktivitet (Artdatabanken, 2021).

Hele planområdet på Petersøya er påvirket av fremmede karplanter, mange av dem med høy risiko for spredning. Kanadagullris er den dominerende arten, og har svært høy risikokategori (SE). Andre fremmede arter opptrer oftest sammen med denne.

I svært høy risikokategori (SE) finnes artene alaskakornell, bulkemispel, kvitsteinkløver, hagelupin, haustberberis, bladfaks, parkslirekne, sprikemispel og engrødtopp. Dersom område med fremmede arter blir fjerna og revegetert, påvirker dette naturmangfoldet positivt.

Figur 12 Fra venstre: engrødtopp, alaskakornell, kanadagullris og hagelupin.

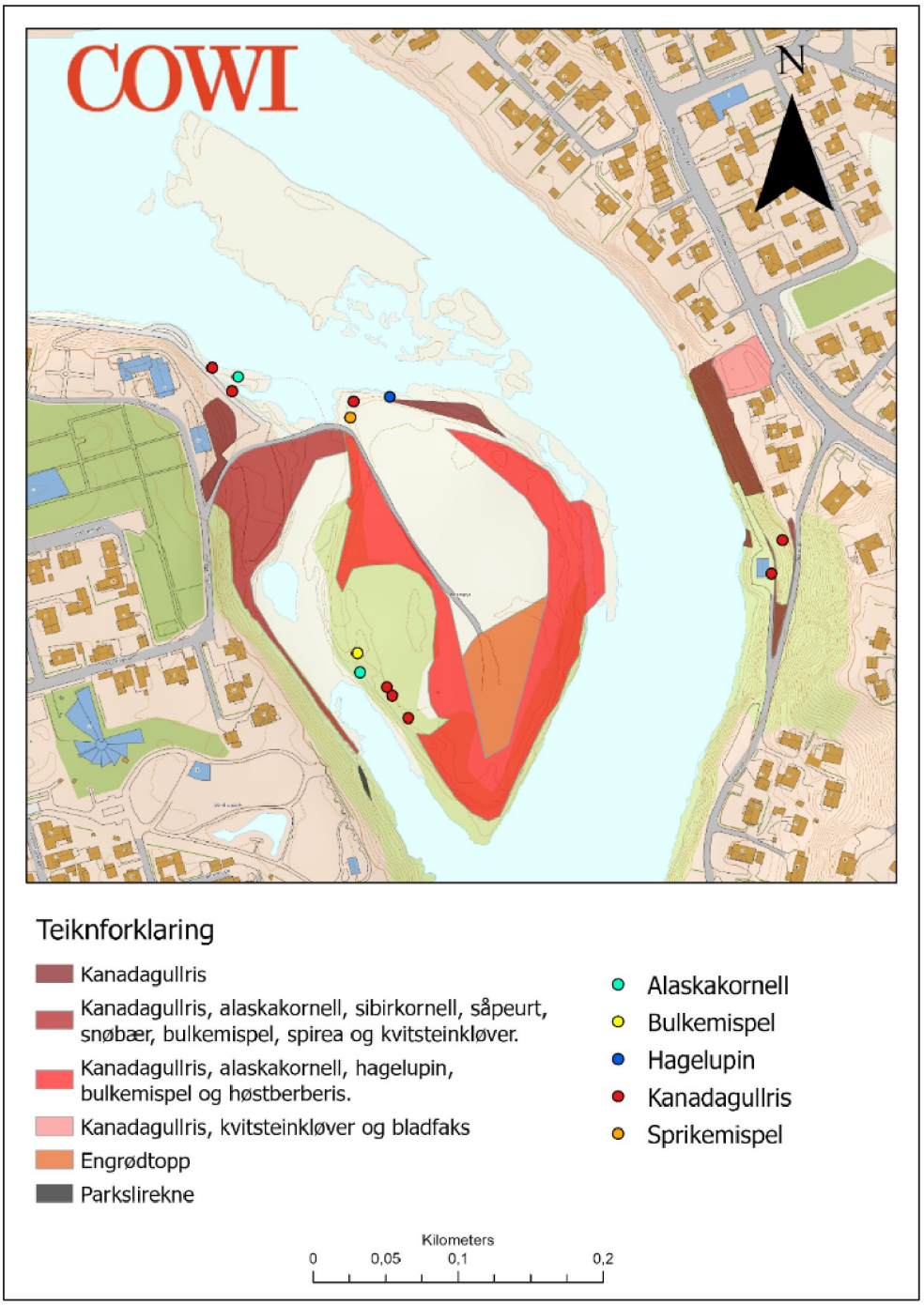

Figur 13 Fremmede arter på Petersøya og del av Vesterntangen, registrert som flater og punkter.

4 Medvirkning

I forbindelse med byplanen gjennomførte kommunen flere arrangementer for å legge til rette for bred medvirkning. Medvirkningsprosessene er videreført i forbindelse med arbeidet med Petersøya og den nye ByLAb ble tatt aktivt i bruk. Informasjon er gitt på kommunens nettsider og på plansjer og skjermer i ByLab sine lokaler. Flere grupper har blitt invitert til medvirkningsmøter. For å nå bredt ut ble også planene for Petersøya presentert i moskeen i Hønefoss.

Befolkningens aktive rolle i plan- og beslutningsprosesser er viktig for å få godt kunnskapsgrunnlag for vurdering av mål og strategier, og danner et grunnlag for godt samarbeid mellom kommunen og innbyggerne om å nå målene. Resultater fra medvirkningsprosessen i sin helhet er samlet i en egen rapport.

Ideer og forslag ble hentet inn på følgende måter:

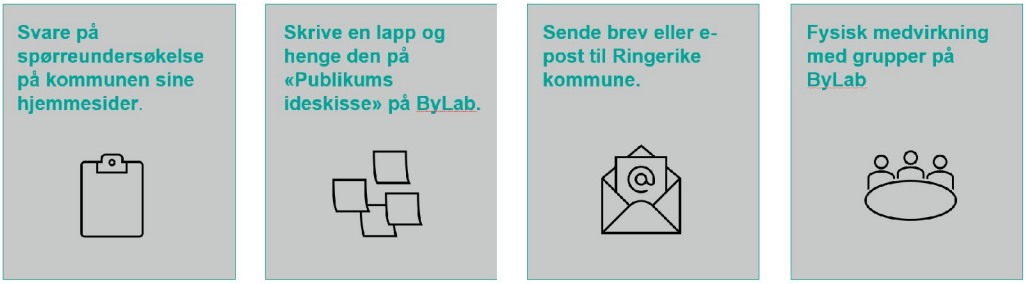

Figur 14: Metoder for medvirkning

Til sammen var det 112 personer som deltok i den digitale spørreundersøkelsen. Vinduet på ByLab inneholdt spørsmål om hva folk ønsket seg på Petersøya der forbipasserende kunne henge opp post it lapper med ønsker. Det ble sendt én e-post til kommunen.

Det ble avholdt en medvirkningsuke på Bylab i uke 36, der skoler, barnehager, foreninger og politiske råd ble invitert. Elevrådet fra fem ulike skoler deltok, samt to enkelte klasser fra to av skolene. Videre deltok Hønefoss barnehage, eldrerådet og Petersøyas venner.

Figur 15: Bilder fra medvirkningsuken på ByLab

Det er kommet inn veldig mange gode innspill fra en engasjert befolkning. Alle innspill er gått gjennom og vurdert. Mange av innspillene vil det være mulig å kjenne igjen i løsningsforslaget. Dessverre har det ikke vært mulig å imøtegå alle ønsker, da noen ønsker er i konflikt med hverandre og andre er i konflikt med prosjektets mål som har vært styrende for utviklingen av løsningsforslaget.

Blant de som svarte på spørreundersøkelsen var det 18 % som bruker Petersøya ukentlig eller daglig. 57 % bruker det sjeldnere enn månedlig eller aldri. Dette er et interessant funn, og vi håper at vi gjennom mulighetsstudie kan vise hvordan Petersøya kan bli mer attraktiv for flere.

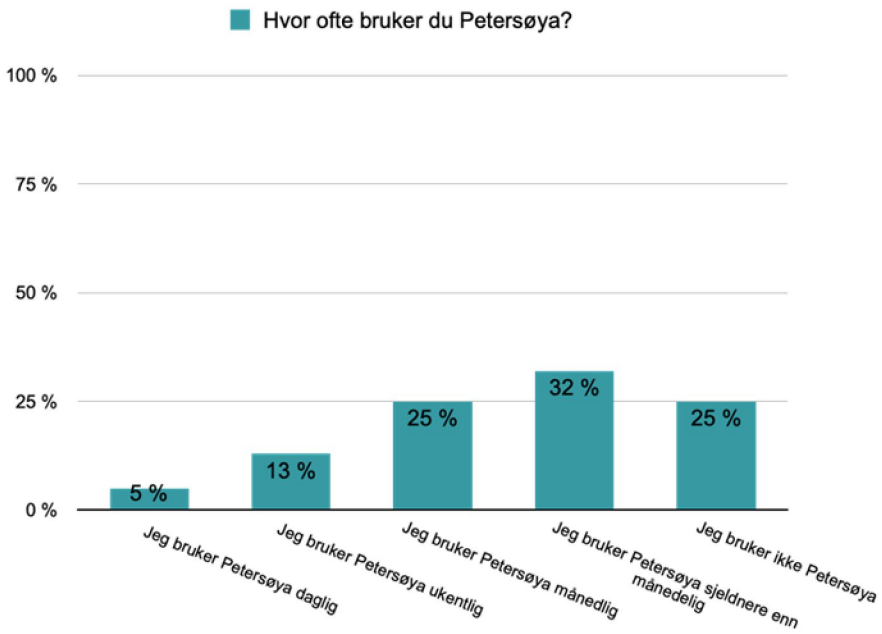

Figur 16: Bruksfrekvens. Svar fra spørreundersøkelsen.

Et av spørsmålene som ble stilt var hvilke aktiviteter respondentene ønsket seg på Petersøya. Spørsmålet inneholdt flere alternativer og det var også mulig å legge til egne alternativ. Under vises svarene på dette spørsmålet:

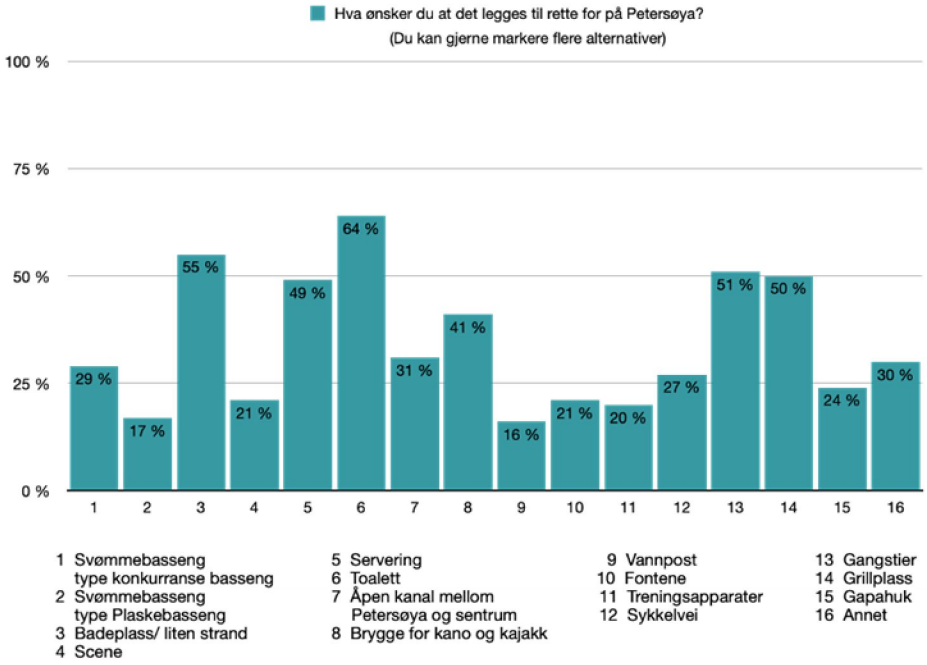

Figur 17: Ønsker fra befolkningen. Svar fra spørreundersøkelsen.

Svømmebasseng var noe som ble løftet frem i verbalforslaget. Dette var også et ønske blant flere av de yngre deltakerne. Ser man på spørreundersøkelsen er det kun 1/3 av respondentene som har ønsket seg dette, men blant disse var det flere som trakk fram det som sitt viktigste ønske. Etter å ha vurdert dette for Petersøya er man kommet frem til at dette ikke er det beste stedet for et svømmebasseng. Et basseng ville fylt store deler av øya og gjort at mange av de andre ønskene som kom inn ikke kunne blitt imøtegått. Det ville også gått sterkt utover de grønne verdiene på øya, som det er et viktig mål å ta vare på. Ut fra spørreundersøkelsen kommer det frem at badeplass/liten strand er et større ønske blant respondentene, hele 55 % ønsker seg det. Dette er en vannaktivitet som er mer egnet for Petersøya og som er mer forenlig med prosjektets mål om uorganisert aktivitet og å ta vare på grønne verdier.

Figur 18: Respondentene på spørreundersøkelsen sitt svar på "Hva er viktigst for deg at det tilrettelegges for på Petersøya".

Servering er et ønske som gikk igjen, spesielt blant den yngre delen av befolkningen. De har også ønsket seg et sted der ungdommer kan møtes og "henge".

Mange har ønsket seg frisbeegolf på Petersøya. Dette kom spesielt frem under medvirkningen med skoler på ByLab. En god bane krever mye plass og bør ikke ligge for tett inntil bla. stier og lekeplasser på grunn av sikkerhet. Frisbeegolf kan komme i konflikt med andre aktiviteter på øya. En permanent bane for frisbeegolf inngår derfor ikke i skisseforslaget, men temporære baner for frisbeegolf kan rigges opp i forbindelse med arrangementer, på samme måte som det gjøres i Schjongslunden.

Tanker om videre medvirkning er presentert i kapittel 7.3 Organisering.

5 Hovedtema fra "verbalforslaget"

5.1 Åpning av kanal

Kanalen vest for Petersøya er regulert hensynssone for bevaring av naturmiljø. Inngrep i terreng og vegetasjon i hensynssonen er i utgangspunktet ikke tillatt.

Dersom kanalen mellom Petersøya og parkeringsplassen blir åpnet opp, vil det ha store følger for naturtypen evjer, bukter og viker, og kantvegetasjonen rundt. Evja har en flomdam og et område med våtmarksvegetasjon, og en mandelpil som er nært truet (NT). En åpning av kanalen vil endre flommønsteret som evja er avhengig av for å eksistere. Flomdammen og våtmarksvegetasjonen, med tilhørende habitat for mange ulike organismer, vil forsvinne i endringen fra våtmark med flompåvirkning, til absolutt ferskvann. Mandelpilen vil antakelig også forsvinne når erosjon fra en mer pågående elv eroderer bort sedimentene denne står på. Virkningen av en åpen kanal vil være negativ for naturmangfoldet. Å lage en åpen kanal mellom Petersøya og sentrum vil gjøre at naturtypen Evje med tilhørende kantvegetasjon og rødlistede arter vil forsvinne.

Åpning av kanalen vest for Petersøya vil være et inngrep som kommer inn under reguleringsbestemmelsene om større tiltak nær vassdragene, med krav om vurdering av miljørisiko og utarbeiding av miljøoppfølgingsprogram. Åpning av kanal innebærer også et vesentlig avvik fra vedtatt reguleringsplan, siden det er i strid med reguleringsplanens hensynssone og tilhørende bestemmelser. Avviket er så vesentlig at det ikke vil være riktig å behandle det som en dispensasjon fra planen, men snarere som en endring av reguleringsplanen. Endring av reguleringsplanen er en tids- og ressurskrevende oppgave, med usikkert utfall.

I skisseforslaget har vi lagt til grunn at kanalen ikke åpnes. Vi anbefaler heller å gjøre kvaliteten ved evja tilgjengelig ved å legge en enkel gangbru på påler over den. På den måten kan man studere naturtypen nærmere og se hvordan elva endrer naturtypens utseende. Informasjonsskilt om naturtypen kan også plasseres ut for å tydeliggjøre hvorfor det er viktig å ta vare på den.

Dersom det er politisk ønske om å gå videre med ideen om åpning av kanal, anbefales det å igangsette arbeid med et eget forprosjekt, som kan legges til grunn for en reguleringsendring.

5.2 Svømmebasseng

Svømmebasseng kan være av ulike typer og beregnet for ulik bruk. Petersøya er i hovedsak regulert til friområde. Friområdene i byplanen skal være offentlig tilgjengelige grøntanlegg. Et mindre basseng eller en liten dam vil kunne være forenlig med formålet friområde.

Et større svømmebasseng på Petersøya vil kreve omregulering og anbefales ikke her. Det bør heller vurderes i sammenheng med Schjongslunden og fremtidig utvikling av Tippen-området. I Schjongslunden er det allerede regulert areal til friluftsbad. Felt BAI-6 i reguleringsplanen for Schjongslunden er regulert til «Bebyggelse og anlegg – andre idrettsanlegg» og har bestemmelse om at det primært skal nyttes til friluftsbad, lek eller idrett. Der er det også åpnet for å oppføre mindre konstruksjoner som bygger oppunder formålet.

I spørreundersøkelsen var svømmebasseng et av temaene. På spørsmål "Hva ønsker du at det legges til rette for på Petersøya?" fikk vi følgende svar:

3 Svømmebasseng type konkuransebasseng: 29 %
4 Svømmebasseng type plaskebasseng: 17 %
5 Badeplass / liten strand: 56 %

Ut fra dette ser det ut til at det ikke er så stor etterspørsel etter basseng på Petersøya. Flere ønsker badeplass / liten strand.

Et basseng krever oppsyn for å ivareta sikkerhet, og vil ut fra driftshensyn være mer hensiktsmessig å ha et sted hvor det også er andre funksjoner med tilsvarende behov, som i Schjongslunden. I skisseforslaget er det ikke lagt inn svømmebasseng, men det foreslås en liten badestrand.

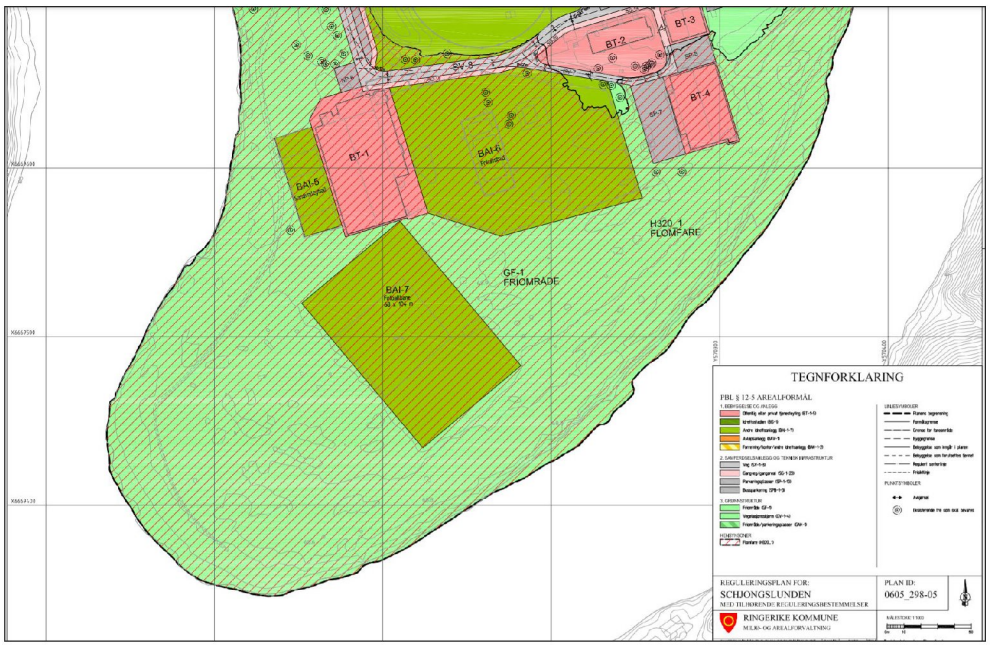

Figur 19: Utsnitt av reguleringsplan for Schjongslunden. Det sekskantede mørkegrønne området (BAI-6) er regulert til friluftsbad.

5.3 Gang-/sykkelbru

I byplanen er det regulert inn bru mellom Petersøya og Vesterntangen, med vegforbindelse over nordenden av Petersøya og videre til Kong Rings gate. Arealene er ikke spesifisert med underformål, men er regulert til "samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur", vist med grå farge på plankartet.

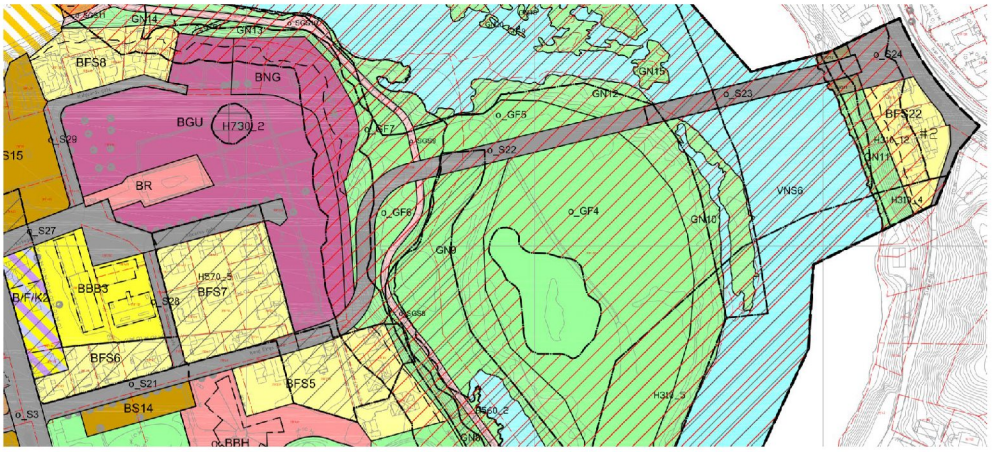

Figur 20: Utsnitt av byplanen med ny veg over Petersøya og bru videre til Vesterntangen.

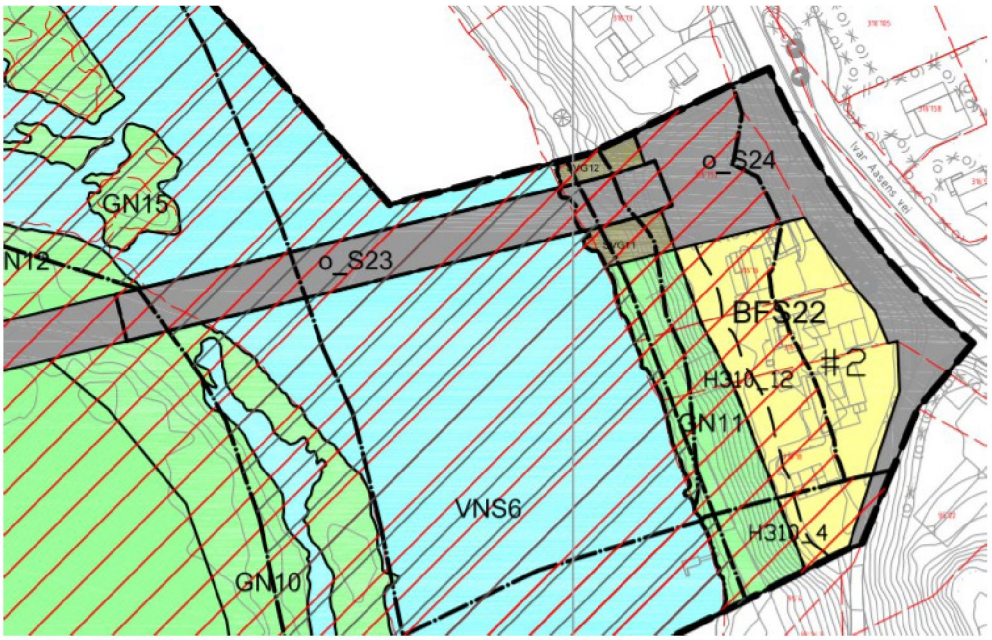

Figur 21:Regulert bruforbindelse, felt o_S23

Felt o_S23 (se figur 21) er en fremtidig bru. Felt o_S22 (se figur 22) kan være enten veg, bru eller en kombinasjon av veg og bru. Feltet avsluttes i østre ende av Kong Rings gate ved grensen mellom kirkegård og boligområde.

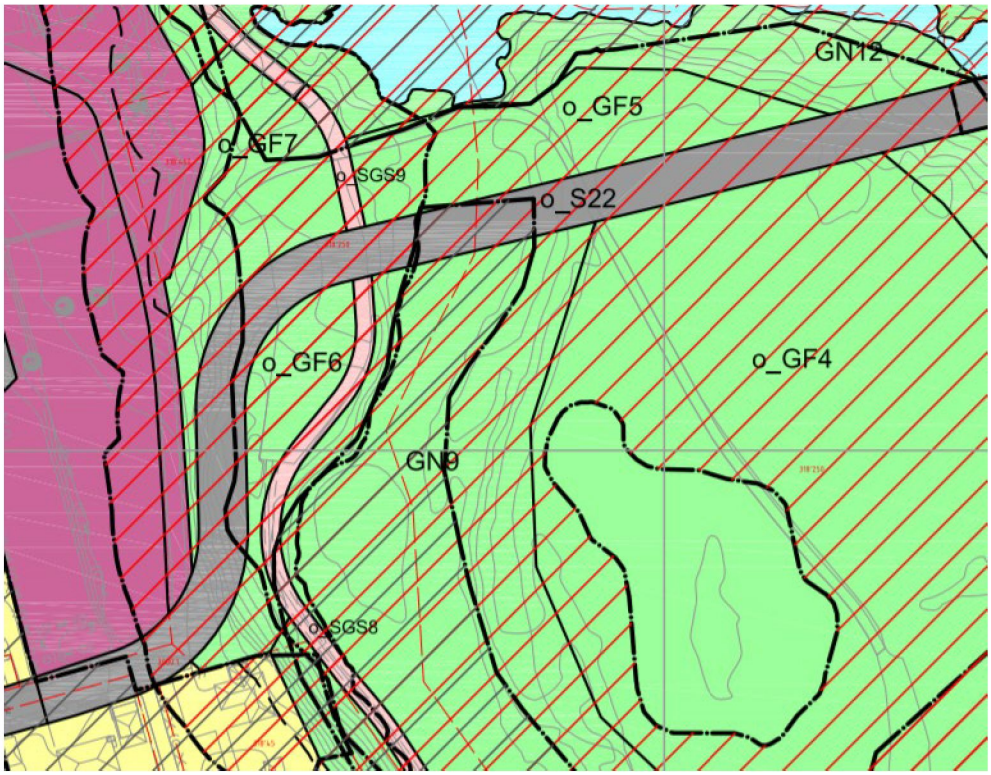

Figur 22: Regulert veg over nordenden av Petersøya, felt o_S22.

Det er flere forhold knyttet til den nye forbindelsen over elva, som ikke er avklart i områdereguleringen. Sentrale utfordringer er:

- Funksjon. Hvilke trafikantgrupper skal brua betjene?
- Bru eller veg over Petersøya?
- Tilkopling til vegsystem på Vesterntangen
- Tilkopling til Kong Rings gate

Dette er spørsmål som må løses i forbindelse med detaljregulering. Bruas funksjon vil ha avgjørende betydning for tilkopling til eksisterende infrastruktur på Vesterntangen og i Kong Rings gate. Spørsmålet om bru eller veg over selve Petersøya avhenger av løsningens påvirkning på elveløpet.

Geoteknisk rapport anbefaler fundamentering på peler på grunn av leireforekomster. Det er en relativt kostbar fundamenteringsmåte. Endelig utredning av områdestabilitet må gjøres som en del av detaljregulering og tilhørende ROS-analyse. Det må eventuelt gjennomføres sikringstiltak (for eksempel senking av terreng som beskrevet i geoteknisk rapport) for å sikre at tiltak ikke påvirker faregradsvurderingen for Støalandet.

5.3.1 Funksjon

Kommunestyret har vedtatt at *det foretrekkes en gangbru/sykkelbru over Petersøya*, men arealformålet i reguleringsplanen åpner også for annen type bru. Endelig avgjørelse om bruas funksjon vil naturlig skje i en detaljregulering. Byplanen stiller krav om detaljregulering før brua kan bygges. Kravet gjelder "nye bruer over elva med tilhørende veier".

5.3.2 Bru eller veg?

En veg over Petersøya vil være flomutsatt. Brua må legges på flomsikkert nivå. Både veg og bru må sikres mot flom. Brua må ligge over nivået for 200-årsflommen, det vil si at underkant av brua må ligge ca. 1 – 1, 5 m over nivået på Petersøya. Fra selve brubanen blir det da om lag 2 m høydeforskjell til terrenget på øya. Vegen må sikres mot enten 50-årsflom, 100-årsflom eller 200-årsflom avhengig av trafikkmengde.

Ved 200-årsflom vil det være 0,5 – 1 m vann over den nordre delen av Petersøya (se flomkart figur 7). Dersom vegen legges på samme nivå som brua, innebærer det store fyllinger. Om vegen legges på et lavere nivå vil det likevel kunne bli store fyllinger i overgang mellom veg og bru. Fyllinger vil påvirke elveløpet i en flomsituasjon. Fare for oppstuving og mulige nye erosjonsmønstre ved konstruksjoner i elva må utredes og godkjennes av NVE. Et mulig utfall kan være at det blir krav om å unngå store fyllinger og dermed i praksis en bru over hele Petersøya.

Spørsmålet om bru eller veg og dimensjonerende flomnivå må avklares i forbindelse med detaljregulering.

5.3.3 Tilkopling til vegsystem på Vesterntangen

På Vesterntangen møter den nye forbindelsen over elva Ole Thorkelsens vei. Vegen har to kjørefelt og fortau på den ene siden, på sydsiden.

En bru med tosidig sykkelvei med fortau vil møte Ole Thorkelsens vei, som er en kjøreveg med to felt og fortau på den ene siden (sydsiden). Dette er enkelt å løse for gående. For syklende blir det behov for å se nærmere på løsningene, særlig med tanke på syklende som kommer i god fart ned Vesternbakken og skal krysse Ole Thorkelsens vei, for å komme over til den nye brua. Det er ingen eksisterende eller planlagt sykkelveg eller sykkelfelt på Vesterntangen som man naturlig kan koble seg på. Fortau langs Vesternbakken er på riktig side i forhold til brua. Syklister som følger kjørebanen er få og det vil måtte etableres tiltak for å hindre disse fra å krysse gata i stor fart.

En bru som også skal betjene kjørende vil innebære et nytt kryss med Ole Thorkelsens vei. Her vil det bli konflikt med utkjøring fra en privat eiendom (Ole Thorkelsens vei 15) og det er for kort avstand til eksisterende vegkryss Bjørnsons vei / Ole Thorkelsens vei. Stigningsforhold og kort avstand til Ivar Aasens vei er også utfordringer som må løses i forbindelse med nytt kryss.

Tilkoplingen må løses i forbindelse med detaljregulering.

5.3.4 Tilkopling til Kong Rings gate

Adkomst til Petersøya skjer i dag nordfra via Elvelangs og vestfra via Hofgaards gate. Ny veg (eller bru) fra Petersøya er i byplanen ført tvers over Elvelangs, parallelt med Hofgaards gate (på østsiden) og inn østre ende av Kong Rings gate. Løsningen i østre ende av Kong Rings gate er ikke detaljert avklart. Dette er det behov for å se nærmere på, spesielt i forhold til kirkegården.

Avkjøring til kirkestua (Hofgaards gate) må avklares, og det vil være behov for breddeutvidelser i de nye svingene som er lagt inn i byplanen, dersom det skal være toveis trafikk for kjørende her, og ikke bare en veg for gående og syklende.

Den nye vegen må enten gå over Elvelangs eller på nivå med Elvelangs. I begge tilfeller må kryssingen detaljeres, og skråningsutslag for vegløsningen må avklares. Det er begrenset areal tilgjengelig mellom kirkegården og Elvelangs og bratt terreng. Dersom ny veg krysser over Elvelangs må det vurderes om eksisterende veg, fra Hofgaards gate til parkeringsplassen, fortsatt kan nyttes som en forbindelse mellom Elvelangs og Kong Rings gate. Det må også vurderes om ny løsning muliggjør videreføring av parkeringsplassen, eventuelt kun som parkering for forflytningshemmede.

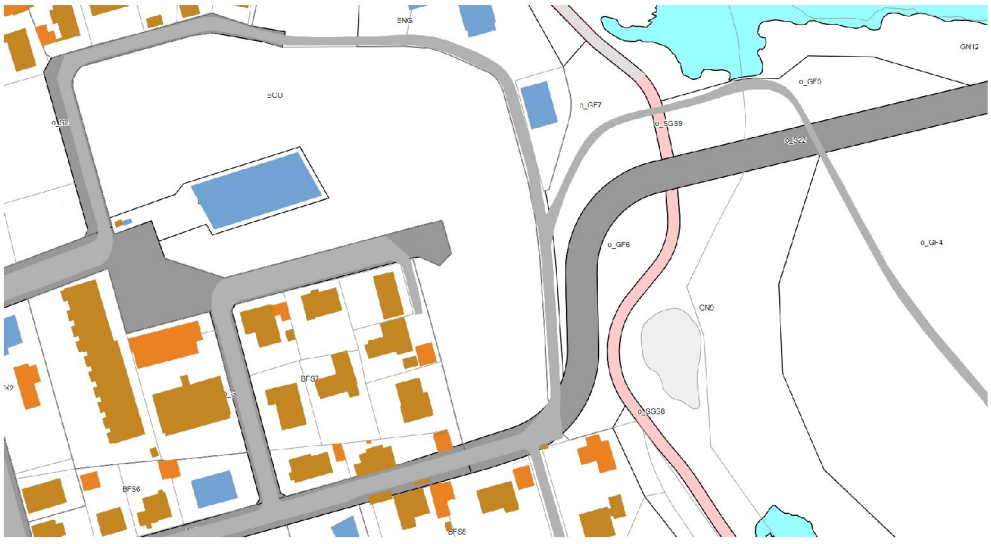

Figur 23: Vegløsningene i området mellom Kong Rings gate og Petersøya er ikke detaljert løst i byplanen. Dagens samferdselsanlegg vist med lys grå, Elvelangs med rosa, ny regulert veg med mørk grå.

5.4 Drift, serveringsmuligheter, toaletter og liknende

I verbalforslaget står det: "*Det vurderes om drift, serveringsmuligheter, toaletter og liknende kan utføres av private.*"

Driftsansvaret vil i utgangspunktet være Ringerike kommune sitt ansvar. Dersom det skal åpnes for kommersielle etableringer med servering vil det være nødvendig med en ny reguleringsplan. Toalett foreslås i skisseprosjektet plassert midt på øya. Alternativ plassering kan være ved parkeringsplassen. Privat drift av ett enkeltstående toalett vil det trolig være begrenset interesse for uavhengig av plassering. Privat drift er derfor ikke vurdert nærmere.

Tanker om drift, vedlikehold og samarbeid mellom kommunen og andre aktører er beskrevet i kapittel 7. Gjennomføring.

5.5 Grunnundersøkelser

Grunnundersøkelser er utført. Se kapittel 3.1 Geoteknikk. Geoteknisk prosjektrapport Petersøya bru, Hønefoss, fra Golder Associates AS, følger som vedlegg.

5.6 Arkitektkonkurranse for bru

En arkitektkonkurranse er en konkurranse om utforming av et definert bygg, objekt eller planoppgave, der det utarbeides konkrete løsningsforslag og der forslagets kvalitet evalueres av en jury/bedømmelseskomite som kårer en vinner. Gjennomføring av en arkitektkonkurranse vil omfatte følgende faser:

a) Valg av konkurranseform
b) Forberedelse av konkurransen
c) Gjennomføring av konkurransen
d) Avslutning av konkurransen
e) Etter konkurransen

Prosjektgruppen anser arbeidet som presenteres i denne rapporten som en del av forberedelsene til en konkurranse. Etablering av kunnskapsgrunnlag, som omtalt i kapittel 3, er en nødvendig forutsetning for videre arbeid.

Før utlysning av konkurranse må sentrale problemstillinger, som omtalt i kapittel 5.3 *Gang-/sykkelbru,* avklares.

5.6.1 Valg av konkurranseform

Helt innledningsvis må konkurranseformen avklares:

- Idekonkurranse eller prosjektkonkurranse?
- Åpen eller begrenset (lukket/invitert) konkurranse?

Dersom målsettingen med konkurransen er å få frem et stort antall ideer og forslag som kommunen senere ønsker å utvikle videre i egen regi, f.eks. i forbindelse med et planarbeid eller områdeutvikling, kan en idékonkurranse være fornuftig. Dersom man derimot sikter mot å finne frem til et konkret

prosjektforslag og en arkitekt som kan engasjeres til å arbeide videre med dette, så er prosjektkonkurranse det riktige.

En åpen konkurranse er best egnet når oppgaven har få begrensende rammer og stor frihet for deltakerne, og der kompleksiteten ikke er så stor at det kreves helt spesiell kompetanse- og erfaringsbakgrunn for å kunne levere en god løsning.

En begrenset konkurranse er den formen som er oftest benyttet. Vanlig deltakerantall er 4-6. Fordelen ved en begrenset konkurranse er at det totale ressursforbruket er langt lavere enn i en åpen konkurranse. Omfanget av juryarbeidet og den praktiske håndtering av utkastene er også enklere og mindre omfattende. Ved begrenset konkurranse vil en prekvalifisering være aktuelt.

5.6.2 Forberedelse av konkurransen

Forberedelse av konkurransen vil omfatte følgende oppgaver:

- Utarbeide konkurranseprogram
- Fastsette krav til innlevert materiale
- Etablere jury, juryens sekretær og en konkurransefunksjonær
- Avklare premiering/honorar

5.6.3 Gjennomføring av konkurransen

Offentlige konkurranser kunngjøres på www.doffin.no og automatisk også i den europeiske databasen TED (hvis den er over terskelverdi). Arkitektkonkurranser kunngjøres normalt også på arkitektforeningen sine nettsider.

Normal lengde på selve konkurranseperioden er ca. tre måneder både for en begrenset konkurranse og en åpen konkurranse. I den begrensede konkurransen må man i tillegg avsette 4-6 uker på å gjennomføre en innledende prekvalifisering, hvorav 1-2 uker på selve søknadsevalueringen.

5.6.4 Avslutning av konkurransen

Når juryen har avsluttet sine vurderinger sammenfattes de i en juryrapport. Konkurransen avsluttes gjerne med et arrangement der juryens avgjørelse meddeles offentlig og premier deles ut. En offentlig utstilling av de innleverte konkurranseutkastene er svært vanlig.

5.6.5 Etter konkurransen

Etter konkurransen publiseres resultatet, og det forhandles om etterfølgende oppdrag.

6 Skisseforslag

6.1 Mål og konsept

Målet med prosjektet er 1) å tilrettelegge for uorganisert aktivitet og 2) ta vare på grønne verdier. Dette er to mål som kan stå i konflikt med hverandre, da økt aktivitet ikke nødvendigvis er positivt for naturmangfoldet. Konseptet fokuserer derfor på minimalt inngrep i terreng og natur, og en utforming som oppfordrer til læring og fasinasjon over naturen.

I tillegg til grønne verdier og uorganisert aktivitet har det i prosessen vært et fokus på å få dette tilgjengelig for alle. Petersøya har ikke i dag et stisystem tilpasset barnevogner og rullestolbrukere. I konseptet er det derfor lagt inn en universelt utformet grusveg som bindes sammen med Elvelangs i nord og sør, med en bro i sør.

Den universelt utformede grusvegen plasseres lenger øst og nærmere elven enn dagens grussti på øya. Da den eksisterende stien som går langs elva ikke er universelt utformet ønsker vi å gi alle tilgang til opplevelsen av elva og utsikten. I tillegg til den universelt utformede stien foreslås det trebrygger/stier som strekker seg ut over elva og evja, og som vil sikre alle en kontakt med elva.

I byplanen er det vedtatt at det skal/kan komme en bru over Petersøya, og denne er skissert i konseptet. Siden dette er et mer omfattende tiltak som krever mer utredning og detaljregulering, er konseptet som presenteres ikke avhengig av ny bru over elva, men heller ikke i konflikt med en fremtidig bru.

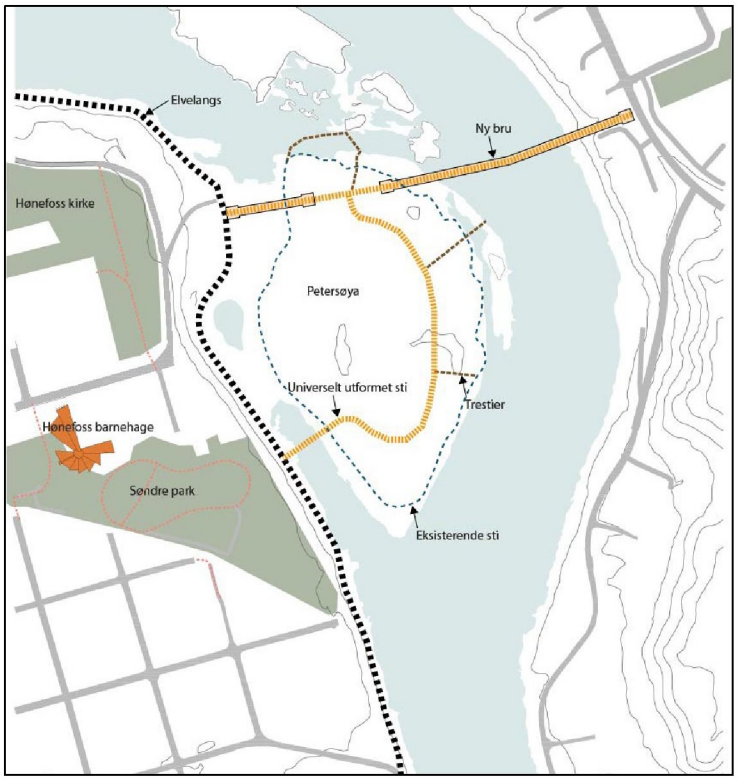

Figur 24 Nytt og eksisterende stisystem på Petersøya. Illustrasjon: COWI AS

Bevare verdifulle naturtyper og arter

Plassering av stisystem og elementer og arealer for uorganisert aktivitet vil føre med seg et større trykk og slitasje på disse arealene. I tillegg vil noen aktiviteter medføre støy som kan påvirke dyreliv negativt. Derfor er type aktiviteter og tilrettelegging for aktiviteter valgt ut og plassert i samråd med naturforvalter for at naturmangfold bevares i størst mulig grad.

I arealene mellom tilrettelagte uorganiserte aktiviteter kan stedegen vegetasjon skjøttes, men ellers være urørt.

I evja og på elveørene nord for Petersøya er det ikke lagt opp til aktiviteter eller tilrettelagt for opphold. Her er det naturtyper med dyreliv som ikke bør påvirkes i stor grad.

Fjerne fremmede arter

Det er mye fremmende arter på Petersøya (se kapittel om Naturmangfold). Dette er arter som ikke ønskes her, og bør fjernes på en slik måte at den stedegne vegetasjonen bevares. De fremmede artene er hovedsakelig i busksjiktet, som for eksempel Kanadagullris. En stedegen vegetasjon i busksjiktet bør etableres som erstatning. Krossved og trollhegg er anbefalt som stedegen vegetasjon i busksjiktet.

Figur 25 Kanadagullris preger store deler av Petersøya.

Fremme naturkvaliteter gjennom forming med vegetasjon

I dag kan man stå på gressplenen og ikke se elva. Ved å etablere lavere vegetasjon eller holde eksisterende vegetasjon nede vil siktlinjer komme frem.

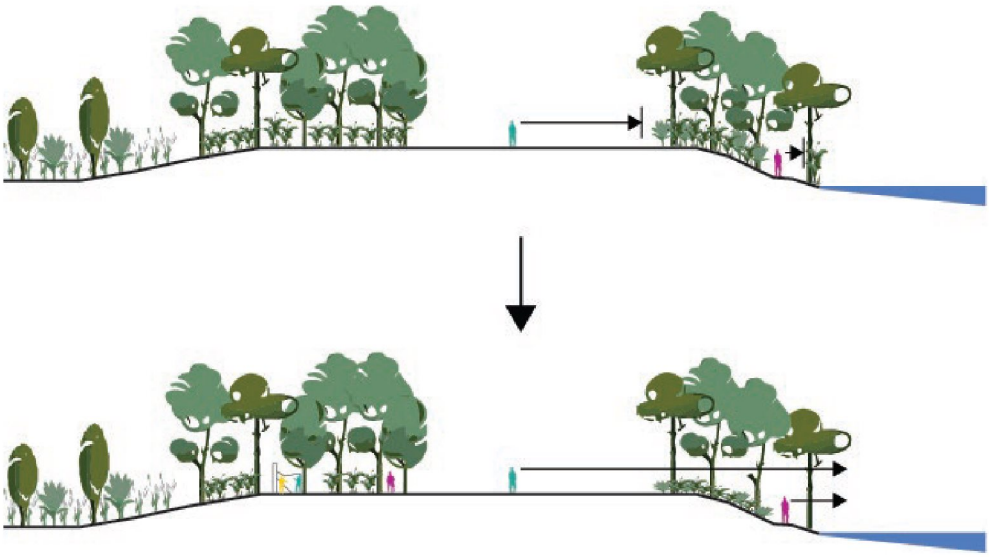

Figur 26 Øverst: Vegetasjon stopper utsikt til elva. Nederst: lav vegetasjon gir utsikt

Vegetasjon kan fungere som romlige vegger og forme ulike oppholdsrom. Petersøya har en stor gressplen der det kan være unaturlig å sette seg midt på, uten ryggdekning eller annen form for beskyttelse. Randsonen skaper en vegg, men er ikke tilrettelagt for opphold i dag i form av benker eller annet da randsonen mer eller mindre er en rett linje. Denne randsonen kan gjøres til et mer spennende areal hvor det kan skapes mindre rom for opphold.

Figur 27: Vegetasjon formet slik at rom oppstår. Et godt sted å være.

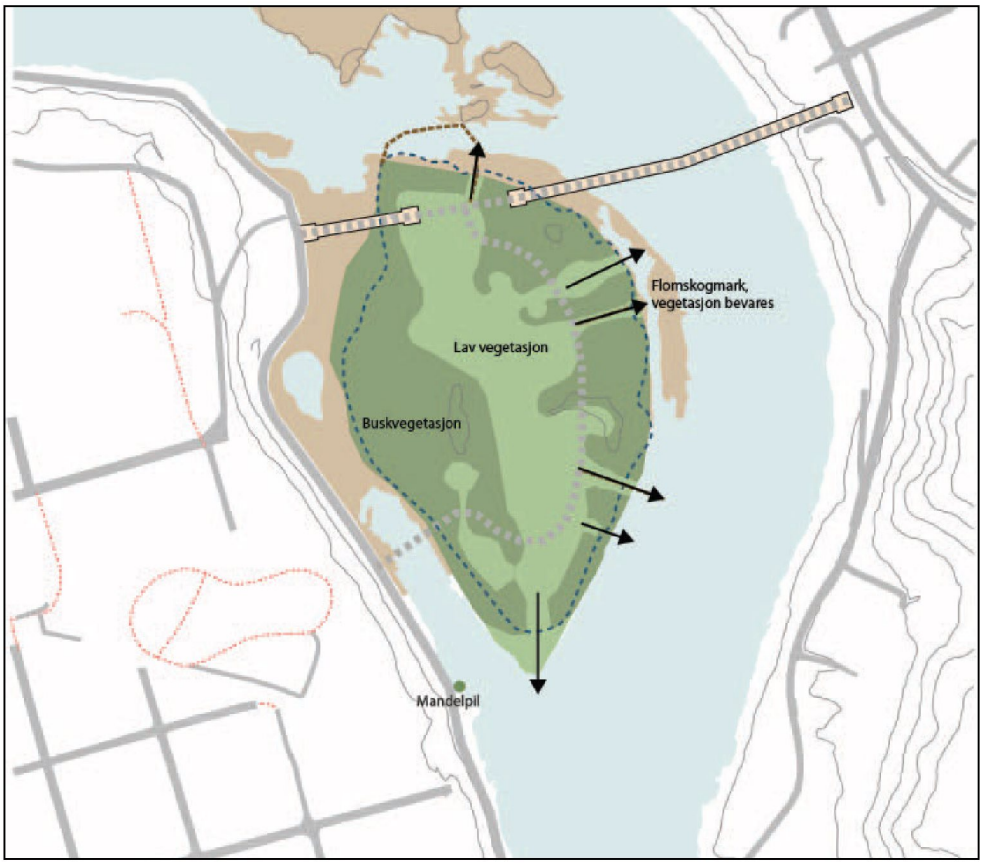

Figur 28: Romlig organisering av Petersøya, flere mindre rom og åpen sikt mot elva

Fremme naturkvaliteter gjennom læring

Læring gir kunnskap som kan gi interesse for naturen. Interesse kan videre føre til en iver etter å ta vare på naturen. Med naturen som læringsarena kan undervisningen bli mer praktisk, konkret og aktiv, og det kan være lettere å samarbeide og jobbe med relasjoner.

For besøkende på Petersøya bør informasjon om Petersøyas naturmangfold gjøres tilgjengelig i form av skilt, eller QR-koder hvor man finne ytterligere informasjon i form av nettsider, rapporter eller kanskje også noe å lytte til.

Figur 29 Eksempel på infoskilt ved Akerselva i Oslo

Petersøya har mange stedegne trær. Det er observert ca. 15 ulike treslag på øya. Stedegne arter som ikke finnes på øya i dag, kan plantes til på egnede lokaliteter. Til sammen kan det utvikles til å bli et mindre arboret med naturlige norske treslag.

Petersøya brukes allerede av barnehagen som ligger rett i nærheten. Deres lek og forming av naturmaterialer er synlig sørvest på øya, og er en verdifull arena som bør bevares. Skolene i Hønefoss kan informeres mer om Petersøyas kvaliteter, og øya kan benyttes som læringsarena om viktige naturtyper, rødlistede arter og fremmede arter.

Gjennom formgiving og designelement kan naturen på Petersøya, artene som lever der og elvas stadige endring fremheves. Flomskogsmarken er en truet naturtype som er verdifull og som vi ønsker å ta vare på. Har man ikke kunnskap om denne naturtypen kan det være vanskelig å sette pris på den, da den ikke nødvendigvis ser spektakulær ut ved første øyekast. Det spesielle ved denne naturtypen, at den tidvis er oversvømt og inneholder arter som tåler denne variasjonen mellom å stå over og under vann, kan fremheves ved å tilføre trestier på påler som leder besøkende ut til flomskogsmarken. Når man går på disse stiene, vil variasjonen i naturtypen komme tydeligere frem. Noen ganger vil man sveve over grønn og tett vegetasjon, andre ganger vil det være vann under stien. Tilsvarende trestier/brygger kan også ledes fra gressplenen på midten av øya og ut over elva. Dette vil skape en større kontakt med elva.

Figur 30: Inspirasjon til tiltak som kan plasseres i flomskogsmark og fremheve kvalitetene ved naturtypen.

Et grep som også kan vise variasjonen i elva er å plassere pilarer ulike steder på øya som viser nivået for 10-200 års flom. Da vil man bla. se at nesten hele øya vil være dekket av vann ved en 200 års flom. Bevisstgjøring rundt flom og hvordan det påvirker landskapet er særlig aktuelt i vår tid.

Tilrettelegging for uorganisert aktivitet

Medvirkningsprosessen synliggjorde hvilke aktiviteter som folk i Hønefoss ønsker seg. Valg av uorganiserte aktiviteter og plassering av disse er utført i samråd med naturforvalter for at naturmangfold bevares i størst mulig grad.

Schjongslunden, Søndre park og Livbanen aktivitetspark ligger i nærheten av Petersøya og har ulike aktivitetstilbud, som for eksempel bordtennisbord,

treningsapparater, fotballbane og sandvolleyballbane. Tilbud som finnes på disse stedene tilrettelegges det derfor ikke til for på Petersøya.

I dag er det lite tilrettelagt for aktiviteter på Petersøya. Her er kun sti og noen få benker. Det er ønskelig å ta vare på roen man kan finne på Petersøya og holde graden av inngrep lav. Samtidig ønskes det å gjøre øya mer attraktiv for flere ved å åpne opp for flere muligheter for aktiviteter.

I konseptet som er utformet for Petersøya er øya delt inn i ulike soner. Området langs elva er en sone for ro og rekreasjon der det er fokus på opphold, utsikt og nærhet til elva og naturen. Her plasseres rolige områder, som bålplasser, benker og bord, hengekøyeplasser og utsiktspunkt.

Området midt på øya, på den åpne gressletta, vil være en mer aktiv sone med fokus på aktivitet og samling av større grupper. Det skal tilrettelegges for ulike former for uorganisert aktivitet, men det er også viktig å beholde områder som forblir åpne da dette også er en kvalitet ved øya som flere påpekte under medvirkningen. En slette kan fylles med ulik aktivitet, fra småbarns løping til yogaklasser.

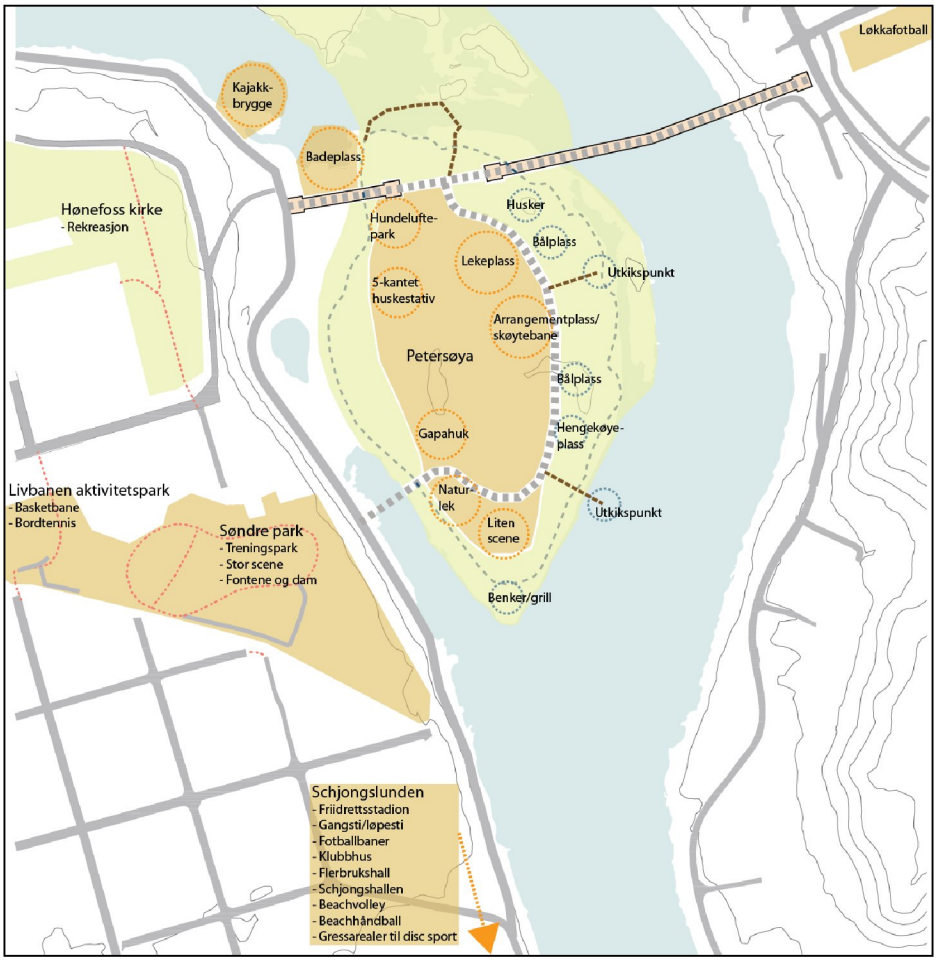

Figur 31 Aktivitetskart over Petersøya og områdene rundt. Oransje felt viser aktive soner, gule felt viser rolige soner.

6.2 Løsninger

Figur 32: Illustrasjonsplan med forslag til infrastruktur og områder for ulike aktiviteter.

6.2.1 Velkommen til Petersøya

I dag har ikke Petersøya en inviterende adkomst. Det første man møter er en bom som man må snike seg forbi på en smal sti. For å gjøre Petersøya enda mer attraktiv og tilgjengelig for alle, må adkomsten til øya endres. Tilrettelegging av et universelt utformet og hyggelig adkomstareal gjør det fristende å besøke øya.

Figur 33 Det første møte med Petersøya er en bom.

Universelt utformet adkomst kan løses i forbindelse med den regulerte nye bruforbindelsen. I påvente av ny bru, eller dersom brua ikke blir realisert, bør gangvegen formes med stigning slik at alle kan komme seg til øya. Det kan også vurderes å sette opp skilt med navn og evt informasjon om Petersøya.

Figur 34: Foto til venstre viser eksempel på informasjonsskilt (www.peakbook.org). Foto til høyre er eksempel på et identiteskapende skilt (Parken | Stavanger kommune).

6.2.2 Stisystem

Det overordnede stisystemet består av en ny, bred og universelt utformet grusveg, den eksisterende stien og stier med trebelegg, heretter kalt trestier. Benker og andre hvilemuligheter langs stiene vil gjøre øya mer tilgjengelige også for de som trenger å hvile ofte.

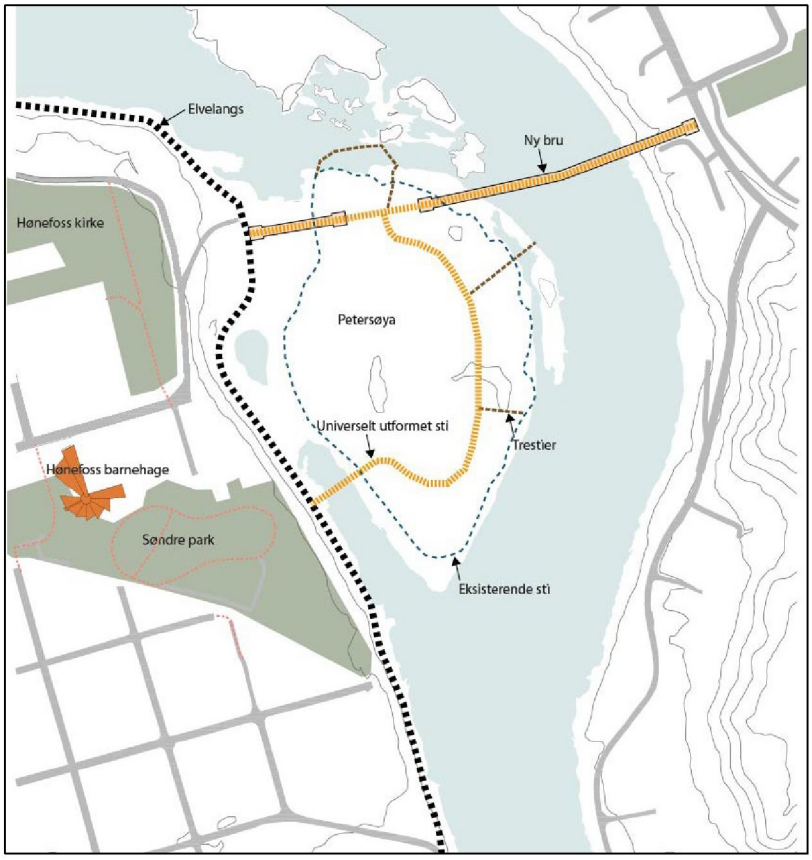

Figur 35 Eksisterende sti og nytt stisystem på Petersøya.

Eksisterende sti

Eksisterende sti beholdes slik den er. Der stien raser ut pga erosjon bør stien vernes mot erosjon, som beskrives nærmere i et eget kapittel.

Figur 36 Sitteplasser langs stier vil gjøre stien mer tilgjengelig. Noen trenger å sette seg ned underveis på turen. Foto: COWI

Grusveger

En ny universelt utformet grusveg foreslås over hele Petersøya. Den vil binde sammen Petersøya med Elvelangs, med gang- og sykkelbrua i nord, og en mindre gangbru over evja i sør.

Grusen må være trillevennlig og gjerne lys. Kontrasten mellom veg og terreng og markert vegetasjon rundt stien vil fungere som naturlig ledelinje. Grusvegen legges nærmere elva enn der den eksisterende grusvegen ligger i dag. Dette vil øke opplevelsesverdien langs stien da man vil få bedre utsikt over elven og variere mellom å gå langs høy og lav vegetasjon. Øst for stien blir det en sone med rolige aktiviteter. Vest for stien blir det en sone for lek og aktiviteter som innebærer mer bevegelse. Stien vil markere skillet mellom den rolige og den aktive sonen.

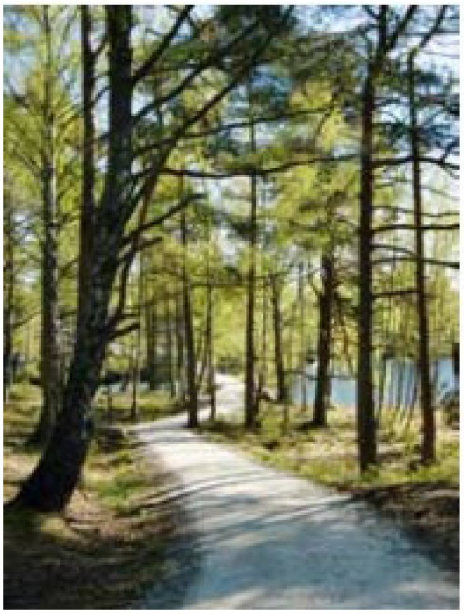

Figur 37 Eksempel på en sti hvor det er brukt svært lys grus for å øke kontrasten mellom veg og terreng. Markert vegetasjon rundt stien fungerer som ledelinje. Foto: https://nhf.no/wp-content/uploads/2019/11/Stier_a_stole_pa_Friluftsliv_NHF.pdf

Trestier

Trestiene er utstikkere fra hovedgrusstien og eksisterende sti, og ut mot elva. Målet med trestiene er å gi alle mulighet til å komme nærmere elva. Trestiene vil være universelt utformet og trillevennlige. Langs stiene vil det være muligheter for å utvide treplattingen til oppholdssteder. Der høydeforskjell mellom tresti og terreng er mer enn 0,5m må det sikres med rekkverk. Da trestiene vil stå på påler på terrenget vil ikke terrenget bli bearbeidet i noen særlig grad.

Figur 38 Inspirasjon til trestiene. Foto til venstre: Strandskogen Arninge Ullna by Topia « Landscape Architecture Platform | Landezine. Foto til høyre: Fremtiden Gårdhave i København.

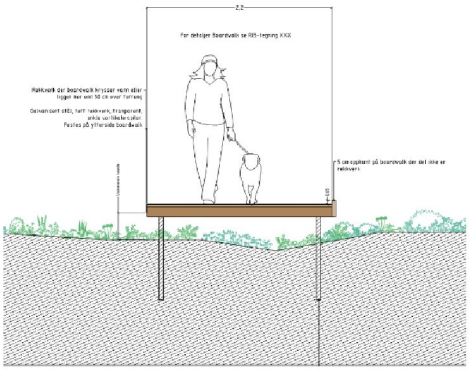

Figur 40 Illustrasjon av tresti på påler fra et forprosjekt utført av COWI.

Figur 39 Langs trestiene kan plattingen utvides til et oppholdsareal med utsikt til elva.

Trestien i nord lager en liten runde ut mot elveørene. Her vil høy og lav vannstand gi ulik opplevelse på trestien. Ved høy vannstand vil det være som å gå på en brygge og ved lav vannstand svever stien over terreng og vegetasjon. Stiene bør utformes og fundamenteres slik at de tåler å flommes over. Det må sikres så det ikke går an å gå ut på stiene når de står under vann. Det er ikke lagt opp til at man skal kunne gå ned fra trestien til elveørene. Dette er fordi det ikke ønskes å legge til rette for mye ferdsel i dette området.

Trestien midt på østsiden av Petersøya går ut til den eksisterende stien. De som står på trestien vil kikke over de som går på stien og ha god utsikt til elva.

Figur 41 Prinsipp for trestien/utsiktspunktet midt på øya.

Den sørligste trestien går helt ut i elva og gir tilsvarende utsikt som for de som står på sørenden av øya. Dette vil være et spennende utsiktspunkt der man får en følelse av å sveve over vannet.

Figur 42 Prinsippsnitt for trestien/utkikspunktet i sør.

6.2.3 Bru fra Petersøya til Elvelangs i sør

Det foreslås en bru mellom Petersøya og Elvelangs nedenfor Søndre park. Brua blir ca. 40 m lang og er tenkt som en enkel bru for gangtrafikk. Det er ønskelig at brua blir av tre, men pga. utfordringer med flom kan det være nødvendig å bruke betong. Utforming og fundamentering er ikke vurdert nærmere. Brua vil innebære inngrep i terreng og vegetasjon. Miljørisiko både i anleggs- og driftsfase må derfor vurderes.

Figur 43 Eksempel på en enkel gangbru i betong.

6.2.4 Material- og fargebruk

For å beholde Petersøyas naturlige karakter bør fargebruken være dempet slik at naturens farger får være i fokus. Materialer bør være naturlige og der det ikke benyttes naturprodukter bør fargen være diskré.

Tre

Tre benyttes i trestier, scene, gapahuk, lekeapparater, benker, levegg for toalett og brygge. Konstruksjoner som blir bygget i tre bør ha en felles stil for å holde et formmessig gjennomført konsept på Petersøya.

Grus

Grus skal være trillevennlig og bør ha en lys farge for å skape kontrast til vegetasjonen rundt.

Stål

Stål i konstruksjoner er galvanisert og vil dermed ha en diskré grå farge.

Fallunderlag

Der det er behov for fallunderlag annet enn gress under lekearealer bør fallunderlaget være så miljøvennlig som mulig. Gummidekke anbefales ikke av miljømessige grunner.

Stedegen vegetasjon

All ny vegetasjon skal være stedegen og naturstein til bålplassene bør også være det.

6.2.5 Tilrettelegging for aktivitet og opphold

Hengekøyeplass

Å overnatte under åpen himmel i hengekøye har blitt svært populært de siste årene. Det bør være mulig å sove 3-4 stykker nær hverandre. For å unngå skade på trærne bør hengekøyeplassen tilrettelegges slik at trærne ikke skades.

Figur 44 Bruk opphengsstropper som er skånsomme mot treet. Foto hentet fra: Slik henger du opp hengekøya - Friluftsliv (klikk.no)

Bålplasser

Opparbeidelse av bålplasser bør gjøres i samråd med og kontrolleres av brannvesenet. En fast bålplass skal ikke medføre fare for spredning av brann.

Det skal være trillevennlig grus helt frem til bålet. Nær bålet bør det settes en universelt utformet benk i tillegg til at det holdes av plass hvor rullestol eller barnevogn kan stå. Sitteplassene rundt bålet kan enten være trestokker eller utformet i samme stil som andre trekonstruksjoner på Petersøya.

Figur 45 Inspirasjon til bålplass. Camp Skarvann ved Skarvann i Risør. Foto :

Hundelufting

Hundeluftegården kan være et enkelt flettverksgjerde med port. Langs flettverksgjerdet kan det plantes stedegne klatreplanter og/eller buskfelt for å få luftegården til å gli mer inn i skogsarealet ved siden av.

Figur 46 Hundeluftegård i Torshovparken i Oslo.

Multifunksjonell grusplass

På sommeren kan arealet benyttes til blant annet oppstillingsplass for foodtrucks, marked, samlingsplass under årlige arrangementer, utekino og ulike uorganiserte aktiviteter som petanque, kubb og ballspill.

På vinteren kan grusplassen lages til en skøytebane. Rundt grusarealet plantes det vegetasjon for at plassen skal være mindre dominerende og gli bedre inn på Petersøya. I randsonen av grusplassen foreslås det trebenker/plattinger som kan brukes for opphold eller når man skal skifte på seg skøytene.

Figur 47 Grusplass/skøytebane i Godalsparken i Oslo. Arealet på grusplassen på illustrasjonsplanen er inspirert fra denne.

Scene

Det er en større scene i Søndre park som brukes til 17.mai og kan benyttes til andre større anledninger. Scenen på Petersøya er tenkt som en mindre scene med tredekke, nærmest en platting, med plass til noen få personer sammen med et lite lydanlegg. Scenen er plassert sør på øya og publikum får dermed se Storelva i bakgrunnen for det som skjer på scenen. Når scenen ikke er i bruk, skal den kunne nyttes til å sitte på eller leke på.

Figur 48: En mindre scene med plass til noen musikere og et lite lydanlegg i Bø i Telemark. Foto: COWI AS

Brygge for kajakk og kano

Petersøya kan være et fint utgangspunkt for å sette ut eller hente opp kajakk og kano. Bryggen er plassert nærmest mulig parkeringsplassen. På denne nordvestsiden av Petersøya er det lite strøm og lettere å samle en liten gjeng som skal padle eller ha opplæring før man padler ut på Storelva.

Brygga må ha en fleksibel overgang fra land til vann, som kan følge variasjonen i vannstanden i Storelva.

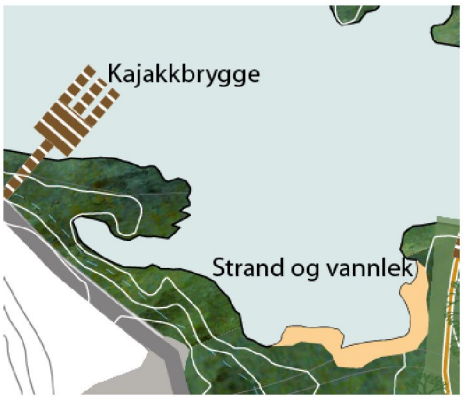

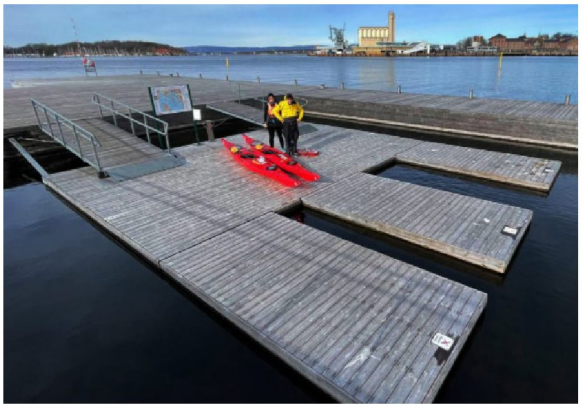

Figur 49: Eksempel på kajakkbrygge på Sørenga i Oslo (til høyre). Foto: Padlebrygger | Padleperler. Utsnitt fra illustrasjonsplanen (til venstre).

Badeplass

Storelva har til tider høy vannstand og lunefulle strømninger. Dersom en badeplass skal etableres bør det være helt sikkert at det ikke kan skje ulykker. Det anbefales ikke å etablere en badeplass på østsiden eller på sørenden av Petersøya, der hvor man fort kan komme lenger ut i elva og strømmen. I evja på sørvestsiden er det mer le, men her er vannet lite attraktivt når elva har lav vannstand. På nordvestsiden av øya er det også et lunere område, i le av elveørene, og der er elva mer innbydende tross lav vannstand. Her er det mulig å bade uten særskilt tilrettelegging. Dette arealet blir nedfløMt og ikke tilgjengelig for badeplass i den perioden det er høy vannstand.

Figur 50 Nordvest på Petersøya Foto: COWI AS

Lekeområde

Det er plassert et lekeområde nord på øya. Gjennom medvirkningen kom det frem at dette var et ønske for mange, da flere mente dette var en mangel i Hønefoss. Vegetasjonen som plasseres i området rundt vil danne to mindre rom for lek med noen apparater for større barn og noen for de minste. Lekeplassen etableres i forbindelse med en av bålplassene og grusplassen slik at foreldre kan benytte oppholdsstedene mens barna leker.

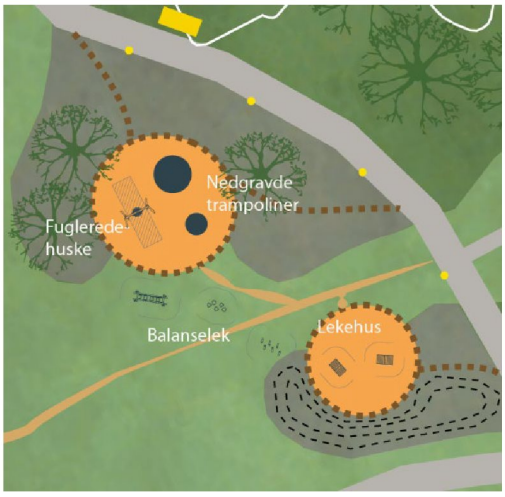

Figur 51 Forslag til utforming av lekeplass

Det bør være mulig å trille bort til lekeapparatene. Selv om ikke alle apparatene kan benyttes av alle, så kan det

være fint å se på. Lekeapparat som foreslås til lekeplassen er fugleredehuske som også passer de som ikke kan sitte selv, lekehus for de minste barna, og en hinderløype som passer for flere aldersgrupper. Vest for denne lekeplassen, mot skogen, foreslås det et femkantet huskestativ. Der vil det være mulig å huske i fellesskap og dette vil kunne være attraktivt for barn så vel som ungdommer.

Figur 52 Femkantet huskestativ fra Kompan.

Nyttevekster

Ny vegetasjon etableres i forbindelse med lekearealet for å skape rom. Det foreslås å plante nytteplanter som kan sankes av de som ønsker det. Dette kan benyttes til læring av skoler, eller av folk som ønsker noe spennende til middagsbordet. Plasseringen ved lekearealet gjør at dette er en aktivitet som kan kombineres med å passe på barn. Stedegne nyttevekster som kan passe til området er markjordbær, løkurt, villøk, sikori, diverse frukttrær som ikke er fremmede eller problematiske og eventuelt bærlyng.

Areal for naturlek

Areal for naturlek. Barnehagen benytter per i dag et areal i skogkanten sørvest på øya. Her har de etablert en naturlekeplass med stokker som er hengt opp i trærne, sipp line og benker. Dette området bør beholdes som en plass for fantasi og fri utfoldelse og en plass brukerne kan føle eierskap til. Det foreslås å utvide område noe, slik at brukerne kan fortsette å utvikle området slik de ønsker. Det kan også suppleres med noen lekeelement som små treskulpturer og musikkinstrument.

Figur 53 Naturlekeplassen i skogen kan suppleres med elementer, som disse musikkinstrumentene

Figur 54 Eksisterende naturlekeplass på Petersøya.

Gapahuk/lehus

Gapahuken plasseres i forbindelse med naturlekeplassen, og kan blant annet være en plass barnehagene kan søke ly og spise lunsj. Gapahuken bør ha en felles stil med andre trekonstruksjoner for å holde et formmessig gjennomført konsept på Petersøya. Utforming av gapahuk bør gjøres i samråd med barnehagen som ofte bruker øya. Alle bør kunne komme inn til gapahuken og under tak på trillevennlig dekke.

Figur 55 Enkle grep gjør gapahuken tilgjengelig for alle.
Microsoft Word - MAL ANLEGG FL-gapahuk.doc (solvecms.com)

Åpen plen tilgjengelig for uprogrammerte aktiviteter

Petersøya skal få beholde store deler av den karakteristisk grønne gressletten. Dette flate arealet gir ro og utsikt langs grusvegen. Det kan fylles med uprogrammerte aktiviteter som yoga, løp og lek, piknik, frisbee, eller lek med ball.

Figur 56: Eksempel på aktivitet Foto: www.grimstadyoga.no

Benker og bord

Det foreslås å plassere flere universelt utformede benker langs stiene, samt i forbindelse med grusplassen og scenen. Noen piknikbord bør ha rygglene for å være universelt utformet, samt utforming for at personer i rullestol kan benytte bordet.

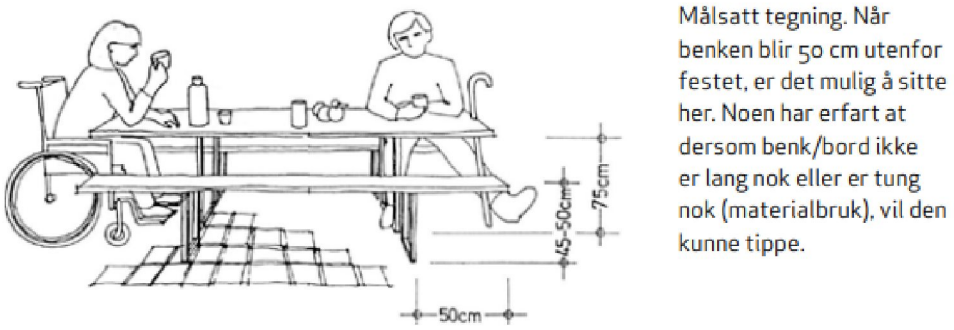

Figur 57 Illustrasjon: NHF Sittegruppa Kappa rullestolbruker vennlig (klatrebarna.no)

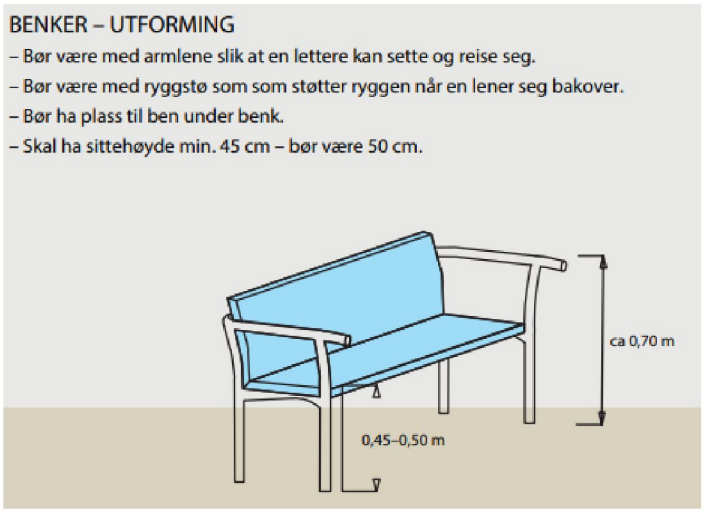

Figur 58 Prinsipp for universelt utformet benk.

Illustrasjon hentet fra Gatenormalen for Oslo

6.2.6 Fasiliteter

Toaletter

Det anbefales i første omgang å benytte midlertidige toaletter uten tilkobling til vann og kloakk, tilsvarende de som står ved badeplassen i Sjongslunden. Det må være kjørbar veg til toalettene slik at de kan kjøres ut og hentes med. En mer permanent løsning, med tilknytning til vann og avløp, anbefales ikke før man har fått erfaring med lokaliseringen og sett hvor stort behovet på stedet er. Busker bør plantes nær slik at toalettene står inne i vegetasjonen. Eventuelt bør toalettet plasseres innimellom eksisterende vegetasjon.

Figur 59: eksempel på midlertidig HC-toalett.
FOTO: Handicap-toalett | Toaletter | Hibas AS.

Vannpost

Figur 60 Eksempel på drikkefontene. Foto:
https://www.parkmiljo.no/produkt/utemobler/drikkefontene-1/altas-enkel-drikkefontene

6.2.7 Vern mot erosjon

Figur 61 Trær lener seg over elva pga lite feste for røttene grunnet erosjon. Stien har rast ut et sted pga erosjon. FOTO: COWI AS

Erosjon er en utfordring langs østsiden av Petersøya. Erosjonen begynner noen steder å bevege seg innover den eksisterende stien, og trær på østsiden av stien lener seg over elva fordi røttene har mistet feste. Dette kan føre til utrygge situasjoner og med tiden gjøre at deler av stien forsvinner helt. Det foreslås å gjøre tiltak her mens erosjonen av masser fremdeles er håndterlig. Et tiltak er å stensette/plastre skråningen. Det bør unngås å gjøre steinfyllingen helt glatt, og heller bruke naturtypisk stein med ulik bredde.

Stenfyllingen bør revegeteres. Mellomlagrede masser fra stedet det skal fylles bør legges tilbake over steinfyllingen, slik at den naturlige frøbanken fra området videreføres. For å unngå at området blir et åpent sår der fremmede arter kan etablere seg, bør det plantes unge individer av trær.

I anleggsfasen bør man gå skånsomt frem og velge maskiner og fremgangsmåte som minimerer skade på eksisterende vegetasjon og sti.

6.2.8 Belysning

Vi foreslår å benytte samme lyspullerter som ved Elvelangs, langs den universelt utformede gangstien. Dette vil skape en sammenheng mellom Elvelangs og Petersøya og vise veg over øya. I tillegg foreslås det enkelte parkarmaturer/lys som henger i trærne ved grusplassen/skøytebanen som vil bli som et midtpunkt på øya.

Det bør etterstrebes å ikke lyse opp vannet og legge inn mulighet for styring av lyset, så man kan skru av eller dempe lyset nattestid. I tillegg bør lyset styres nedover, dit formålet er å lyse opp, og ikke spres unødvendig utover.

7 Gjennomføring

7.1 Kostnader

Kostnadene vil avhenge av gjennomføringsmodell. Enkle oppgaver eller tilrettelegging for aktivitet på et konkret sted, kan utføres med frivillig innsats og lave kostnader for kommune, mens etablering av infrastruktur må løses mer profesjonelt.

Ingen av tiltakene som presenteres er prosjektert. Det er kun en ideskisse som er presentert. Det er derfor *svært stor usikkerhet* ved de tallene som presenteres i dette kapitlet. Det er ikke gjort kostnadsberegninger, kun grov estimering, en form for kvalifisert gjetting på kostnader. Dette er gjort for å gi en pekepinn på kostnadsbildet, som en del av grunnlaget for beslutning om vegen videre.

7.1.1 Store tiltak

I skissen er det tre store elementer med vesentlige kostnader:

- Bru fra Petersøya til Vesterntangen
- Veg/bru over Petersøya
- Bru/veg fra Elvelangs til Petersøya

Vesentlige forhold er ikke avklart og tiltakene krever detaljregulering. Sentrale utfordringer er beskrevet i kapittel 5.3 Gang-/sykkelbru: avklaring av bruas funksjon, omfang av veg i forhold til bru og tilkopling både i øst og vest.

Entreprenørkostnaden for en sykkelbru med fortau fra Petersøya til Vesterntangen er estimert til 50 millioner. Blir det nødvendig å bygge brukonstruksjon over hele strekningen er estimatet for bru 80 millioner[1]. Dette gjelder kun brua, uten tilhørende vegsystem og tilkopling i øst og vest.

Entreprenørkostnad er eks mva. og omfatter heller ikke byggherrekostnader. Byggherrekostnad er for eksempel prosjektering, regulering, byggeledelse etc., og kan være opptil 40 % av kostnaden.

Det er også en stor usikkerhet (30-40 %) knyttet til uavklarte forhold som istrykk, pelelengde, behov for plastring rundt landkar og brupilarer. For å redusere usikkerheten vil det være nødvendig å utarbeide et forprosjekt.

Gjennomføringen av de store tiltakene og gjennomføring av øvrige tiltak er ikke gjensidige avhengige av hverandre. Veg og bru kan bygges uten å utvikle Petersøya videre, og Petersøya kan utvikles uten at veg eller bru bygges.

[1] Kostnaden er basert på brulengde 330m, bredde 6 m og en m²-pris på 40 000,- Dette blir 79,2 millioner avrundet til 80 millioner. En mer monomental bru, f. eks. skråkabel-/hengebru eller lignende kan bli vesentlig dyrere enn angitt.

7.1.2 Mellomstore tiltak

I skisseforslaget er det en rekke mellomstore tiltak. Dette er tiltak som bør utføres i kommunal regi.

Tiltak	**Pris**	**Kommentar**
Heving av adkomstvegen fra parkeringsplassen til Peterøya	320 000,-	Alternativ til bru
Hovedstien, universelt utformet	510 000,-	Prisen inkluderer graving og håndtering av forurensede masser, samt grusdekke
Grussti til toalett	60 000,-	Prisen inkluderer graving og håndtering av forurensede masser, samt grusdekke
VA	900 000,-	Inkluderer vann og avløpsledning fram til vannpost og avløpspumpestasjon (trykkavløp). Legger man ikke til rette for avløpspumpestasjon får man en reduksjon på 250 000,-. Tilknytningspunkt for VA er i Kong Rings gate.
EL og belysning	1,1 mill	Inkluderer framføring av strøm til et elskap for tilknytning til belysning, samt strøm til scene og pumpestasjon. Inkluderer 19 pullerter tilsvarende langs Elvelangs og 2 belysningsmaster ved grusplassen.
Bru over evja til Elvelangs, nedenfor Søndre Park	5 mill	

Vannpost	50 000,-	Vanntilgang + selve drikkefontenen
Grusplass/skøytebane	310 000,-	Inkludert graving og håndtering av forurensede masser, samt grusdekke
Toalett (tilknyttet vann og avløp)	1 mill	1 stk toalett
Vern mot erosjon	300 kr/m³ + 550 kr/m²	Inkluderer utlegging av sprengstein (m³), avretting og justering av ordnet steinfylling, utlegging av masser i steinfylling og utlegging av kokosmatte. Inkluderer ikke revegetering.
Kajakkbrygge	49 000,-	Inkl. montering og forankring
Kajakkbrygge gangveg	73 000,-	12m lang pga vannstand i elva varierer. I neste fase er det mulig å se på justering for å få dette rimeligere.
Trestier på påler nord for øya	690 000,-	
Trebrygger/utsiktspunkt	600 000,-	Trebryggene/utsiktspunkt er veldig viktige for å få nærhet til elva fra hovedstien i grus.
Oppholdsplasser ved tresti	600 000,-	
Fjerning av forurensede masser og planting av nytteplanter	660 000,-	Dette er pris for et areal på 850 m². Prisen er forutsatt at det er spor av fremmede arter i eksisterende masser. Dersom det ikke er det, kan kostnaden bli rundt 490 000,-

Planting av nye trær	100 000,-	3 store trær og 3 mellomstore trær, inkludert midlertidig stammevern.
Fjerning av forurensede masser og planting av buskfelt	650 000,-	Dette er pris for 700 m² buskfelt. Området kan justeres. Prisen er forutsatt at det er spor av fremmede arter i eksisterende masser. Dersom det ikke er det, vil kostnaden bli rundt 540 000,-

Fremføring av vann og strøm bør praktisk og kostnadsmessig følge hovedstien. Fra hovedstien kan det legges strøm (og eventuelt vann) videre til ulike aktivitetsområder; den lille scenen i syd, toalett på vestsiden.

Brua over evja vil bli ca 40 m lang. En gangbru dimensjonert for vanlig gangbrulast og tåler et lite kjøretøy, men ikke de største brøytebilene, estimeres å få en entreprenørkostnad på ca. 5 millioner. Byggherrekostnader kommer i tillegg og usikkerheten er tilsvarende som beskrevet for de store tiltakene.

Estimatene er entreprenørkostnad eks mva og omfatter heller ikke byggherrekostnader. Byggherrekostnad er for eksempel prosjektering, byggeledelse etc., og kan være opptil 30 % av kostnaden.

Det er også en stor usikkerhet (30-40 %) knyttet til uavklarte forhold som design, grunnarbeider og annet. For å redusere usikkerheten vil det være nødvendig å utarbeide mer konkrete planer.

Totalsum for mellomstore tiltak er 6 300 000,-

Det er ikke tatt med kostnader til vern mot erosjon i summen ovenfor fordi omfang er foreløpig uklart.

7.1.3 Enklere tiltak

For å tilrettelegge for aktivitet er det flere enklere tiltak som kan utføres. Realiseringen av disse tiltakene kan gjerne skje over noen år, med evaluering undervegs. Dette er tiltak som bør utføres i kommunal regi, men flere av tiltakene kan utføres av eller i samarbeid med frivillige. Se kapittel 7.3 *Organisering*.

Tiltak	Pris	Kommentar
Bålplasser	100 000,-	Pris for tre bålplasser på 50 m². Inkluderer markrydding, opplasting og bortkjøring, terrengbearbeiding til generelle gravenivåer, grusdekke, naturstein og grillrist.
Gapahuk	120 000,-	
Hundeluftegård	52 000,-	Inkludert gjerde og port
Liten scene	100 000,-	Liten scene av tre (platting). Strømuttak kommer i tillegg.
Lekeplass underlag	100 000,-	Inkluderer terrengarbeiding, og fallunderlag
Lekeapparat	500 000,-	
Naturlekeplass	20 000,-	
Benker	300 000,-	12 benker a 25 000,-
Søppelbøtter	60 000	6 stk a 10 000,- med fundament
Hengekøyeplass	5000,-	Sikring av trestammer
Toalett midlertidig	6000,- i mnd	Leiepris for midlertidig transportabelt toalett. En engangssum for frakt kommer utenom. Midlertidig toalett vil ha mindre kostnader enn et permanent i ca 13 år.
Sykkelparkering	20 000,-	20 stk. Kan bli vesentlig dyrere om de skal ha solid fundament
Oppmerking HC-plass	13 000,-	Pris for markering med kantstein
Skilt HC parkering	4000,-	

Info/velkomstskilt ved parkeringsplass	20 000,-	
Infoskilt på øya	20 000,-	
Arboret infoskilt	20 000,-	

Estimatene er entreprenørkostnad eks mva og omfatter heller ikke byggherrekostnader. Byggherrekostnad er for eksempel prosjektering, byggeledelse etc., og kan være opptil 30 % av kostnaden. Byggherrekostnaden kan bli vesentlig lavere for enkle tiltak som gjennomføres i kommunal regi eller i samarbeid med frivillige.

Det er også en stor usikkerhet (30-40 %) knyttet til uavklarte forhold som design, antall/omfang, grunnarbeider og annet. For å redusere usikkerheten vil det være nødvendig å konkretisere leveransene.

Totalsum for enklere tiltak er 1 700 000,-

I disse kostnadene er det tatt med et toalett med leietid i 3 år.

7.1.4 Oppsummering tiltak

Det er viktig å se på postene ovenfor for å få en bedre forståelse av hva totalsummen innebærer.

Estimatene er entreprenørkostnad eks mva og omfatter heller ikke byggherrekostnader. Byggherrekostnad er for eksempel prosjektering, byggeledelse etc., og kan være opptil 30 % av kostnaden. Byggherrekostnaden kan bli vesentlig lavere for enkle tiltak som gjennomføres i kommunal regi eller i samarbeid med frivillige.

Det er også en stor usikkerhet (30-40 %) knyttet til uavklarte forhold som design, antall/omfang, grunnarbeider og annet. For å redusere usikkerheten vil det være nødvendig å konkretisere leveransene.

Prisen inkluderer ikke vern mot erosjon på østsiden av Petersøya.

Tiltak	**Pris**	**Kommentar**
Totalssum for tiltak på Petersøya uten bru	14 000 000	Adkomst fra Elvelangs til Petersøya er hevet fra dagens nivå.
Totalsum for tiltak på Petersøya med bru fra Petersøya til Vesterntangen	64 000 000	Adkomst fra Elvelangs til Petersøya er hevet fra dagens nivå.
Totalsum for tiltak på Petersøya med bru over hele Petersøya	88 000 000	

7.1.5 Skjøtsel, drift og vedlikehold

Ringerike kommune har ansvaret for skjøtsel, drift og vedlikehold av kommunens eiendommer, herunder også Petersøya. Kostnadene vil naturlig øke noe med økende tilrettelegging. Det bør utarbeides en detaljert skjøtselsplan for vegetasjonen som beskriver tiltak.

Løsningsforslaget som er lagt frem krever en del arbeid innenfor skjøtsel i startfasen, herunder fjerning av fremmede arter, revegetering, tynning i eksisterende vegetasjon og nyplanting. Kanadagullris, som er den fremmede arten det er mest av på Petersøya, kan bekjempes ved å slå planten så langt ned mot bakken som mulig. Dette bør gjøres i slutten av juni og gjentas årlig for gradvis å utarme plantene. Der det skal revegeteres bør fremmede arter med alt av røtter og jordstengler graves opp og håndteres på forsvarlig måte.

Vern mot erosjon, som også er en form for vedlikehold av eksisterende sti, er ikke tatt med her fordi omfanget ikke er avklart.

Areal/konstruksjon/element	**Drift og vedlikehold**
Universelt utformet stisystem og grusplasser	Vedlikehold av grus Brøyting fra adkomst til skøytebane på vinter
Vern mot erosjon langs eksisterende sti	Årlig inspeksjon og vurdering av evt tiltak
Benker	Årlig inspeksjon
Belysning	Årlig inspeksjon Bytte av lyspærer
Avfallshåndtering	Tømmes
Toalett	Tømming (dersom midlertidig løsning) og rengjøring
Fjerne fremmede arter	Kanadagullris øst på øya slås en gang i året, i slutten av juli, fram til den er fjernet. Avfall håndteres som forurensede masser.
Vegetasjonsrydding	Slå gress og tynne og beskjære vegetasjon i busksjikt.

Bålplass	Rydding og årlig inspeksjon
Hengekøyeplass	Rydding og årlig inspeksjon
Etablere nytteplanter	Planting og skjøtsel i etableringsfasen, samt årlig skjøtsel.
Hundeluftegård	Årlig inspeksjon
Gapahuk og scene	Årlig inspeksjon
Tresti	Årlig inspeksjon
Kajakkbrygge	Årlig inspeksjon (12 000 per år)
Lekeapparater	Årlig inspeksjon

7.2 Organisering

Petersøyas venner har arrangert dugnader og peker i sitt innspill på viktigheten av en tydelig organisering av forvaltningen av Petersøya:

"Vårt inntrykk er at det er ikke noen instans i kommunen, som grunneier, som føler noe samlet ansvar for hva som skjer eller ikke skjer på friområdene i byen: Petersøya og Schjongslunden - trolig også Sankthanshaugen og Hovsenga. Ved telefoner til kommunen blir en satt over til ulike personer, som har det til felles at de ikke har noe med det. For at disse områdene skal få en helhetlig og positiv forvaltning, bør noen i kommunen, med naturfaglig bakgrunn, gis et ansvar for å være forvalter."

Utvikling av Petersøya kan med fordel skje trinnvis. Sentral infrastruktur bør etableres tidlig og profesjonelt, mens tilrettelegging for ulike aktiviteter kan skje litt etter litt, og gjerne i samarbeid med lokalbefolkningen. Enkle tiltak som gapahuk, hundeluftegård, grillplasser og liknende, kan kommunen tillate andre å planlegge og bygge. For eksempel kan kunst, design og arkitektur klassen fra Hønefoss VGS inviteres til å foreslå utforming av tiltak, og byggfag-elever fra skolen, eller frivillige, kan stå for byggingen.

Aktiv involvering i planlegging og gjennomføring gir både glede og mestringsfølelse for involverte og resulterer i stolthet og eierskap til det ferdige resultatet. Drift og vedlikehold vil være et behov som strekker seg over lang tid, og erfaringer fra dette bør brukes ved planlegging av nye tiltak.

7.2.1 Forslag om oppretting av et råd for Petersøya

I arbeidet hittil er medvirkning gjennomført i form av tilgjengeliggjøring av informasjon, innsamling av informasjon og dialog. På bakgrunn av engasjementet i lokalbefolkningen foreslås det å utvikle medvirkningen videre ved å opprette en rådsordning for Petersøya.

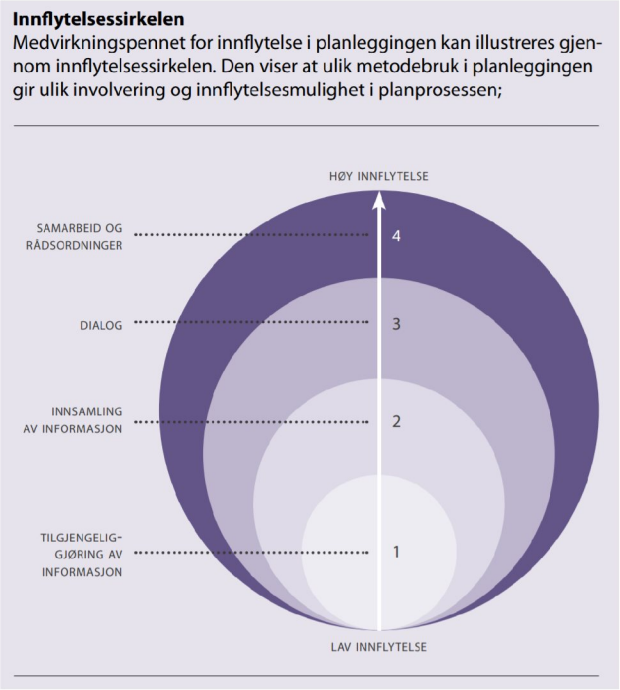

Figur 62: Innflytelsessirkelen. Kilde: Veileder om medvirkning i planlegging.

En eller to ganger i året kan det inviteres til rådslagning om hvordan ting har fungert og hva som skal skje i kommende sesong på Petersøya. Representanter for grupper som man vet at bruker øya, slik som Hønefoss barnehage og Petersøyas venner, og andre som kan tenkes å bidra, som for eksempel Hønefoss videregående skole, kan inviteres til å delta. Det kan gjerne også være representasjon fra de folkevalgte i et slikt råd. ByLab er et egnet sted for slike møter.

Ringerike kommune er grunneier og har ansvaret for Petersøya. Dersom et råd for Petersøya opprettes bør kommunen ha en fast person som representerer grunneier og kan ta stilling til forslag og henvendelser om Petersøya. Vedkommende vil da ha ansvar for å organisere rådsmøtene og være kontaktpunkt for befolkningen mellom møtene, og ved behov gi innspill til kommunens budsjettarbeid.

Dette er et forslag til organisering, men prosjektet er ikke avhengig av at det utføres slik.

8 Vedlegg

- Illustrasjonsplan A230594, COWI AS, 15.10.2021
- Geoteknisk prosjektrapport Petersøya bru, Hønefoss, Golder Associates AS, 07.05.2021|
- Utvikling av Petersøya i Hønefoss, Fagrapport naturmangfald, COWI 06.09.2021
- Medvirkningsrapport, Ringerike kommune 2021